

Prof. Buck met aids-onderzoek TUE-primeur in Science

Een publikatie over het DNA-onderzoek van de vakgroep Organische Chemie heeft het Amerikaanse blad Science van deze week gehaald. Het is uitzonderlijk dat dit gezaghebbende weekblad resultaten van Nederlands onderzoek opneemt. Volgens literatuuronderzoek van de bibliotheek heeft de groep van prof.dr. Henk Buck hiermee voor de TUE een primeur.

Hoewel dit soort werk niet voor de hand ligt voor een technische universiteit, kan de publikatie worden gezien als een belangrijke erkenning voor een inmiddels gepatenteerd concept dat grote gevolgen kan hebben voor het geneesmiddelenonderzoek. Een eerste stof waaraan de groep van Buck samen met de Amsterdamse aids-specialist prof.dr. Jaap Goudsmit werkt, blijkt in staat om zeer selectief de vermenigvuldiging van het aidsvirus in de reageerbuis te remmen.

Intree-rede Wismans	pag. 4
Snelle promotie Miesen	pag. 5
Ontwikkelingsplan	pag. 6
Cultuur	pag. 15

Ingenieurs in militaire dienst, of niet...

pag. 7 t/m 13

Koninginnedag

Maandag 30 april is het koninginnedag en heeft het TUE-personeel vrij. De TUE is op deze dag gesloten.

Cursor rond Pasen

In de week na Pasen komt Cursor niet uit. Het eerste nummer na Pasen verschijnt op 27 april. De kopij voor dat nummer moet uiterlijk vrijdag 20 april om 15.00 uur ingeleverd worden. Op koninginnedag, maandag 30 april, is de TUE gesloten. Dit houdt in dat de kopij voor nummer 33 dat op 4 mei verschijnt uiterlijk donderdag 26 april om 15.00 uur ingeleverd moet zijn.

Prof. Sluijter spreekt diesrede uit

Vrijdag 27 april viert de TUE haar vierendertigste verjaardag. Ter gelegenheid van deze dies natalis wordt een rede uitgesproken door prof.dr. Frans Sluijter, hoogleraar in de theoretische natuurkunde aan de TUE. Sluijter gaf zijn rede als titel: 'Tegen de draad: van schering en inslag tot poetskatoen'.

De bijeenkomst is in de grote zaal van het auditorium en begint om vier uur. Het verjaardagsfeest wordt afgesloten met een receptie. Het college van bestuur nodigt alle leden van de TUE-gemeenschap uit voor deze diesviering.

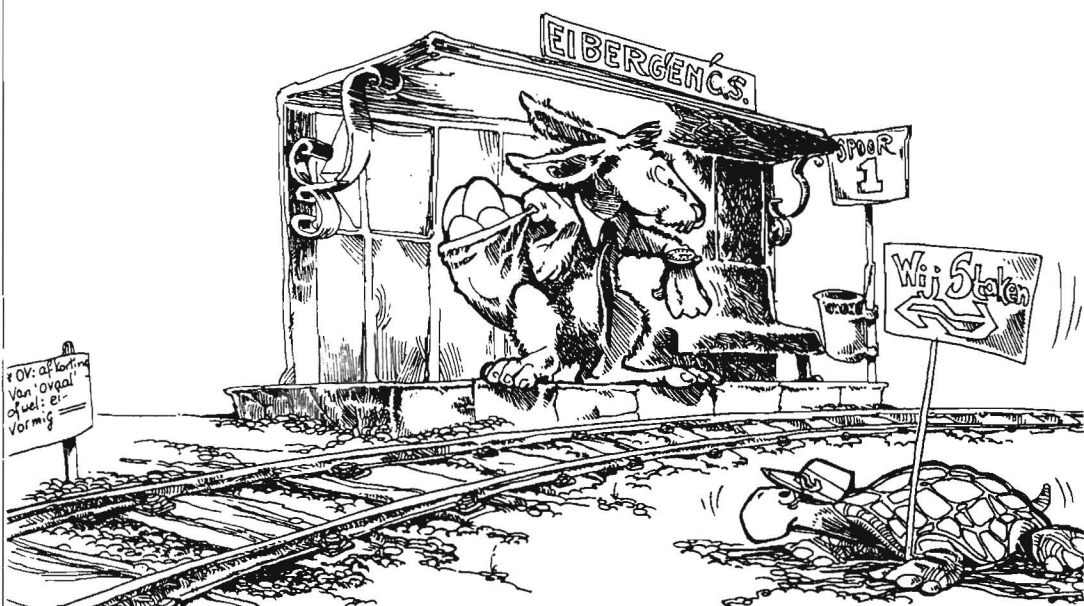
OPEN OPINIE

Reductiebureau?

Nu nog een dubbeltje voor de plastic draagtassen en er kan ook een streep door 'non-profit'. Verbluffend om in Cursor nummer 29 te lezen dat het Reductiebureau met trots weet te melden 'onze draagtasjes zijn ook gewoon van plastic, hoor.' En dat terwijl het milieubesef zelfs in Den Haag begint door te dringen. Oh, batterijbakje, hoe lang nog?

*Twee geitewollen-sockenbreiers,
Ruud Baetsen en Teun de Bok*

Als de Paashaas een OV-Jaarkaart gehad had...

hadden we pas met pinksteden onze Paaseieren...

KORT

● De opkomst voor de universitaire verkiezingen in Nijmegen was dit jaar hoger dan ooit. Dankzij een intensieve reclame-campagne bracht gemiddeld zo'n zeven procent meer studenten hun stem uit dan in 1989.

● Als het aan het college van bestuur ligt zal 25 procent van de colleges aan de Universiteit van Amsterdam binnen vier jaar in een andere taal dan het Nederlands worden gegeven.

● Het totale aantal aanmeldingen voor de verschillende studierichtingen van de Hogeschool Eindhoven is gedaald. Het lijkt erop dat er het komend studiejaar minder mensen aan de Eindhovense hogeschool willen studeren.

SG Aktueel

Maandag 23 april
Grote zaal 12.45 - 13.30 uur.

Prof. H. Hoekstra (UT)

De optische computer

Enkele maanden geleden kwam uit Amerika het nieuws dat men erin geslaagd is een optische computer te bouwen. Deze computer lijkt onbegrensde mogelijkheden te hebben.

STUDIUUM

GENERALE

De een wel en de ander niet

Het gebeurt nog wel eens dat er verschil wordt gemaakt tussen mensen. De een wel en de ander niet. Medewerkers doen hetzelfde werk, maar worden toch anders behandeld. Dat gebeurt vaak met een zekere willekeur. Ook al bestaan er allerlei methoden en regels die dat zouden moeten voorkomen. Er zijn mensen die dat als echt pijnlijk ervaren. Ze zien het als een duidelijk gebrek aan erkenning. Ze vinden dan dat de werkelijkheid geweld wordt aangedaan. Het is de manier om medewerkers op het frustratiespoor te zetten. En dat is het begin van het einde. Met gefrustreerde mensen bereik je niet veel meer in een organisatie. Daar kan men op de TUE onderhand wel over meepraten, denkt Theo.

Dat geen oog voor de werkelijkheid hebben, ziet men ook dikwijls in de bijkomende werksfeer. Theo kwam dat enige tijd geleden weer tegen bij de huldiging van een aantal TUE-medewerkers op het gemeentehuis. Het ging hier om EHBO-ers en brandweerlieden, die onderscheiden werden. Zij kregen een oorkonde plus

koninklijke onderscheiding voor hun jarenlange inzet als vrijwilliger van een zelfbeschermingsorganisatie. Een volkomen terechte gebeurtenis. Waar we ook allemaal blij mee moeten zijn. Er zijn namelijk niet veel van die betrokken mensen meer. Daarbij kunnen ook in een adem genoemd worden: de mensen die zich voor de personeelsvereniging inzetten. Maar ook de vakbondsmensen en de democratisch gekozen vertegenwoordigers in allerlei raden. Kortom: allen die zich inzetten voor anderen op deze instelling.

Theo was bij die huldiging aanwezig. Heel wat anders natuurlijk dan een bijeenkomst waar een hoogleraar een hoge onderscheiding krijgt. Ook belangrijk uiteraard, maar soms wat overgewaardeerd wat waardering van anderen betreft. Hij was het dan ook volledig eens met loco-burgemeester Peter van de Baar, die namens de gemeente grote bewondering en respect uitsprak.

Toch schuurt het een beetje op de TUE. Bijvoorbeeld bij de professionele EHBO-ers. Alleen de vrijwillige

EHBO-ers komen voor een onderscheiding en toelage in aanmerking. En dat nu prikt een beetje bij de bewakers. Zij moeten EHBO in hun pakket hebben, maar tellen niet mee als het om de waardering gaat.

Al jarenlang heeft men dat bij de bevoegde instanties aangekaart. Maar die doen er gewoon niets mee, is de teleurgestelde reactie. Het blijft een moedeloos makend op-en-neer-geschrijf-en-gepraat. En zo tobt dat door. Je bent EHBO-er of je bent het niet. Zo is het toch, is de terechte constatering.

Dat is natuurlijk de verkeerde remedie. En ook al zijn er afspraken over, dan hoeven die toch nog niet tegen het licht van de eeuwigheid worden gehouden? 'Overeenkomsten zijn belangrijker dan verschillen,' meent de oma van Theo altoos. Niet alles is een bagatel, ook al wordt dat gauw gedacht. De discussie over dat soort zaken laten smoren, geeft geen oplossing. Het zal wel de frustraties blijven voeren.

Theo

TUE-publikatie over aids-onderzoek haalt Science

In het Amerikaanse weekblad Science van 13 april staat een publikatie over het DNA-onderzoek van de vakgroep Organische Chemie. Deze publikatie is een gevolg van een vinding waarop inmiddels wereldwijd octrooi is verleend. Het zou zelfs om een top-octrooi gaan. Hoewel de toepassingsmogelijkheden zeer ruim zijn, springt op dit moment de mogelijkheid om de gevolgen van aids te remmen het meest in het oog.

Rob Weijs

Donderdag 12 april is een spannende dag voor de faculteit Scheikunde-Technologie. De verzamelde Nederlandse pers krijgt vandaag namelijk te horen welke vorderingen de vakgroep Organische Chemie samen met het Academisch Medisch Centrum Amsterdam (AMC) heeft behaald bij het testen van een mogelijke remmer van het HIV-virus, de overwerker van aids. De samenwerkende onderzoekers hebben een sterk concept in handen. Hun resultaten tot nu toe hebben het Aidsfonds ervan overtuigd dat er geld beschikbaar moet worden gesteld voor testen op grotere schaal. De vraag die iedereen bezighoudt: levert dit onderzoek het medicijn op tegen aids?, kan nog niet worden beantwoord. Om maximale duidelijkheid aan de aidspatiënten te geven is vlak vóór de persconferentie van 12 april het bestuur van de HIV-vereniging op de hoogte gebracht van de feitelijke stand van zaken.

Fosfaatgemethyleerd DNA

Medewerkers van Organische Chemie kunnen natuurlijk DNA zodanig chemisch wijzigen dat het zeer sterk lecht aan een tevoren gekozen gedeelte van de erfelijke informatie van een cel of van een virus. Door nu van een stukje DNA uit te gaan met een code die alleen in het aids-virus voorkomt, en dit op de inmiddels gepatenteerde manier chemisch te veranderen tot zogenaamd fosfaatgemethyleerd DNA heeft de groep van Buck een stukje DNA-achtig materiaal in handen gekregen dat zich gaat bemoeien met de vermenigvuldiging van het aids-virus. Uit onderzoek van retroviroloog prof.dr. Jaap

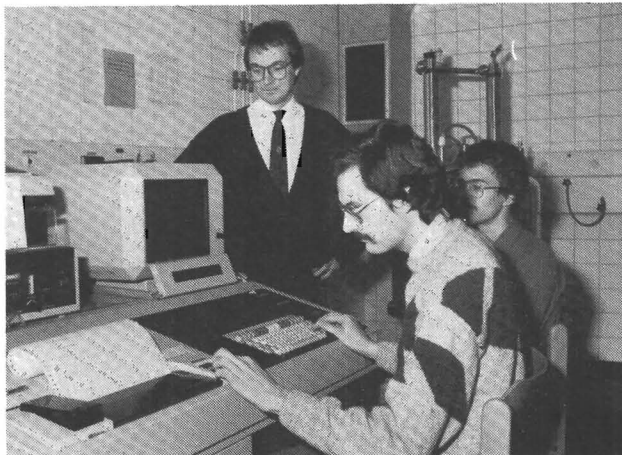
Goudsmit in het Amsterdamse AMC blijkt dat dit concept in de reageerbuis inderdaad het HIV-virus blokkeert. Het gewijzigde DNA-stukje is al in kleine hoeveelheden werkzaam, en de stof is zeer stabiel.

Synthesizer

Het gaat er de komende tijd om te ontdekken of er bijwerkingen aan dit middel zitten. Daarom heeft de vakgroep Organische Chemie van het Aids-fonds drie ton voor een voor Europa unieke grote schaal DNA-synthesizer gekregen. Zo'n apparaat kan volledig geautomatiseerd elk gewenst stukje DNA bouwsteen voor bouwsteen in elkaar zetten. Hiermee kunnen grammen van het gewenste DNA worden geproduceerd. Gangbare apparaten, waarvan Organische Chemie er al een heeft, werken in de ordegrrootte van milligrammen. Voor de experimenten die nodig zijn om mogelijke bijwerkingen op te sporen voordat men kan overgaan tot experimenten met patiënten, zijn echter die grotere hoeveelheden nodig. Hierbij komen hoge kosten kijken.

Revolutie

De nieuwe synthesizer gaat als een soort produktie-apparaat werken. Dit werk is wetenschappelijk gezien niet het meest interessant. Voor de wetenschappelijke staf van de vakgroep liggen er voldoende andere uitdagingen. Op basis van een diepgaande kennis van de organofosforchemie hebben zij een theoretisch concept ontwikkeld dat tot nu toe volledig met de praktijk blijkt te kloppen. Dat concept komt overeen met wat in de vakliteratuur nu nog hoopvol een

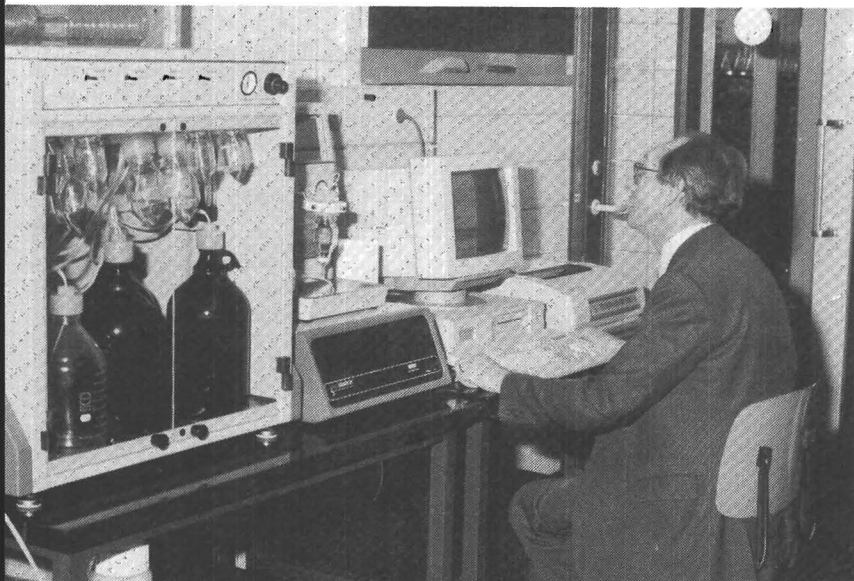
Van links naar rechts de naaste medewerkers van prof. Buck: dr. ir. Leo Koole, dr. ir. Marcel van Genderen en ir. Harold Moody

toekomstige revolutie op geneesmiddelengebied wordt genoemd. Stoffen die zo specifiek aangrijpen op een onderdeel van het menselijk erfelijk materiaal, zouden tientallen malen efficiënter moeten zijn dan gebruikelijke medicijnen. Zelfs in het meest negatieve scenario dat dit soort remmers zelf niet als geneesmiddel bruikbaar zijn, zullen zij zeer wezenlijke informatie gaan opleveren over de mechanismen van ziekten.

Top-octrooi

De groep van Buck heeft via een evolutie van ongeveer vijftien jaar op het gebied van de organofosforchemie deze revolutie binnen handbereik gekregen. Op de methode om de gewijzigde stukjes DNA te maken is inmiddels octrooi verleend met een brede toepassing. Volgens de beheerder van de faculteit T, ing. Adriaan van Mierlo, spreekt de octrooigemachtigde over een top-octrooi in de wereld. Ofschoon onderhandelingen zijn gevoerd om de rechten te verkopen, houdt de TUE de zaak voorlopig in eigen hand om zelf de richting van het onderzoek te kunnen blijven bepalen. Hoewel het mogelijke middel tegen aids op dit moment prioriteit krijgt, zullen er zeker nog andere ontwikkelingen volgen. Vanuit dezelfde kennis wordt onder andere gewerkt aan een middel tegen leukemie.

De geestelijke vader van het gepatenteerde DNA-concept, prof. dr. Henk Buck, bij de nieuwe DNA-synthesizer die op 12 april door de voorzitter van het Aidsfonds aan de vakgroep Organische Chemie is overgedragen.

NS: colleges half uur later

Universiteiten en hogescholen moeten hun aanvangstijden een half uur later stellen, mbo-scholen juist een half uur vroeger. Dat zeggen de Nederlandse Spoorwegen. Met deze maatregel kunnen de capaciteitsproblemen na de invoering van de OV-studentenkaart volledig worden opgelost. Toch zal in sommige gemeenten een afwijkende spreiding nodig zijn. Het eerste gesprek met minister Ritzen zal plaatsvinden op 19 april. Los van het effect van de studentenkaart rekende de NS al op vervoersgroei van 2,7 procent. Vooral in de ochtendspits zal hierdoor een tekort aan materieel ontstaan. Als daar geen maatregelen tegen worden genomen, zal het aantal overbezette treinen in de spitsuren stijgen van tien procent nu, naar 35 procent rond de jaarwisseling. Dit betekent: meer staanplaatsen en meer mensen die de trein ontvluchten en kiezen voor de auto, aldus de NS. (JD/HOP)

Bescherming auto-industrie remt ontwikkeling veiligere auto

De invoering van scherpere eisen, waaraan auto's moeten gaan voldoen, laat in ons land nog jaren op zich wachten. *'Het belangrijkste struikelblok in Europa is de weerstand in enkele landen tegen dergelijke nieuwe reglementen. Hoofdzakelijk ingegeven door de bescherming van de nationale auto-industrie'*, aldus prof.dr.ir. Jac Wismans, de eerste hoogleraar in ons land voor het vakgebied van de letselbiomechanica. In zijn rede 'Over mechanica, letsels en preventie' vrijdag 6 april aan de Technische Universiteit Eindhoven, hield hij een pleidooi voor een veel krachtiger optreden van de Europese Commissie op dit terrein, waarbij nationale belangen een ondergeschikte rol moeten spelen.

Cees van Keulen

Wismans schetste in zijn rede de ernst van het probleem: het aantal doden in het verkeer ligt in de wereld nu op ruim een half miljoen per jaar en het aantal gewonden op vijftien miljoen. Ten gevolge van de toeneemende motorisering en ontwikkelingslanden zullen deze cijfers binnen tien jaar verdubbelen: dus zo'n één miljoen verkeersdoden per jaar en dertig miljoen gewonden. Onderzoek op het gebied van de letselbiomechanica levert nieuwe, geavanceerde proefpoppen en bijbehorende letselcriteria op die leiden tot betere beoordeling van maatregelen om letsels te voorkomen. Samen met nieuwe technologische ontwikkelingen levert dit een grotere bescherming bij verkeersongevallen op. Een voorbeeld hiervan is de airbag, een luchtkussen dat bij een ongeval zichzelf opblaast, die het aantal hoofd- en nekletsels zal terugdringen. In de Verenigde Staten zullen dit jaar zo'n drie miljoen nieuwe auto's met een airbag uitgerust worden.

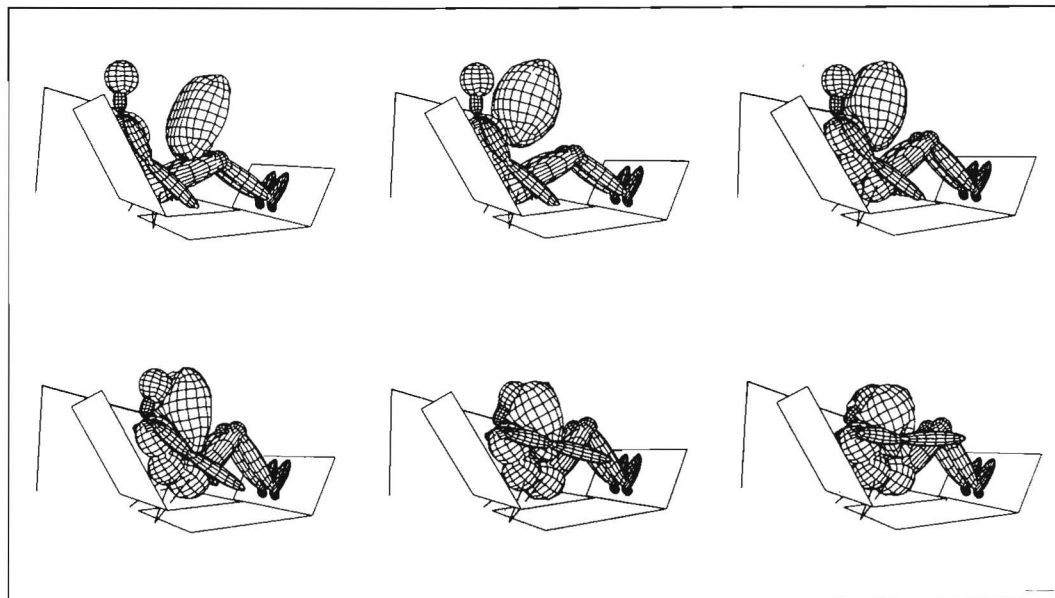
Simulaties

Aandachtsgebieden binnen de biomechanica zoals orthopedie, tandheelkunde, sport en revalidatie hebben al langer een eigen plaats binnen

universitaire instellingen in ons land. Wismans, onderzoeksleider bij het Instituut voor Wegtransportmiddelen van TNO, werd begin vorig jaar door de stichting Lorentz-Van Itersonfonds benoemd tot bijzonder hoogleeraar aan de faculteit Werktuigbouw-

kunde. De nieuwe leerstoel letselbiomechanica sluit volgens prof. Wismans bijzonder goed aan bij de onderzoeksactiviteiten van W. Zo lopen er onderzoekprogramma's op het gebied van computersimulaties en van biomechanica. In Eindhoven is al een leerstoel in de functionele anatomie, er wordt aandacht besteed aan vervoerstechniek en de TUE heeft de studierichting Werktuigkundige Medische Technologie. Er is dus veel kennis in huis voor een succesvolle, verdere ontwikkeling van het vakgebied letselbiomechanica. Wismans verwacht overigens dat ten gevolge van de ontwikkelingen in software en hardware steeds meer gebruik zal worden gemaakt van computersimulaties. Maar: *'Botsproeven zullen altijd nodig blijven'*, aldus prof. Wismans, *'het belangrijk-*

Computersimulatie van een auto met airbag.

Botsproef: frontale botsing met een snelheid van 50 km/uur. Foto extern

ste resultaat van computersimulaties is, dat de mens een betere bescherming kan worden geboden, een bescherming die bovendien goedkoper tot stand kan komen'.

Sportongevallen

Letselbiomechanica kan niet alleen bij het voorkomen van letsels bij verkeersongevallen een rol spelen, maar kan zeker ook een bijdrage leveren bij de preventie van letsels bij ongelukken in en rond het huis en bij sportongevallen. Deze privéongevallen zijn zowel wat aantallen doden als wat ziekenhuisopnamen betreft een nog groter probleem dan de verkeersongevallen.

Prof. Wismans: *'De letselbiomechanica kan helpen bij het opstellen van veiligheidseisen van allerlei producten, zoals beschermende kleding, sporthelmen, sportuitrusting en energieabsorberende vloeren.'* Hij hoopt in goede afstemming met organisaties die werkzaam zijn op dit terrein, zoals de stichting Consumenten Veiligheid, ook aandacht aan letselbiomechanica van privéongevallen te gaan schenken.

Ir. Rob Miesen (24) eerste twee fasen student die promoveert

Promoveren op 24-jarige leeftijd is uitzonderlijk. Het lukte ir. Rob Miesen, opgegroeid in Eijsden, het uiterste zuiden van Limburg. Op 20 april hoopt hij als eerste twee fasen student te promoveren bij prof.dr. Frans Sluijter (N) en prof.dr. Ties Weenink (E). Zijn proefschrift gaat over zogeheten interne zwaartegolven. Door het bestaan van deze golven zijn in Australië al een aantal vliegtuigen neergestort. Een aantal hoofdstukken van het proefschrift is al gepubliceerd in internationale vakbladen.

Hendrik Venema

We kennen zwaartegolven als de golven op het water. Ze kunnen dan bestaan door het verschil in dichtheid van water en lucht. In de atmosfeer doen zwaartegolven zich ook voor doordat de dichtheid van de lucht, onder invloed van zijn eigen gewicht, afneemt met de hoogte in de atmosfeer. De luchtlagen van verschillende dichtheid oefenen een wisselende druk op elkaar uit in een vaste frequentie. In dat geval spreken we van interne zwaartegolven', legt Miesen uit. De wisseling van druk gaat heel langzaam. 'Het zijn onhoorbare golven met een frequentie van bijvoorbeeld 0,01 Hz. De wisseling van richting is dus eens per 100 seconden.'

Dit soort golven zijn al honderd jaar bekend, geeft Miesen te kennen. *Pas de laatste tien à twintig jaar krijgt het fenomeen meer aandacht vanwege het belang voor ondermeer de luchtvaart. Dat er door het bestaan van deze golven een paar vliegtuigen in Australië zijn neergestort, is erend', stelt hij. Het ging hier niet om grote toestellen. Echter: 'grotere vliegtuigen zijn er evengoed vatbaar voor. Probleem is dat men het gevaar niet ziet aankomen. Daarom bouwt men in Australië hiervoor een goed waarschuwingssysteem op.'*

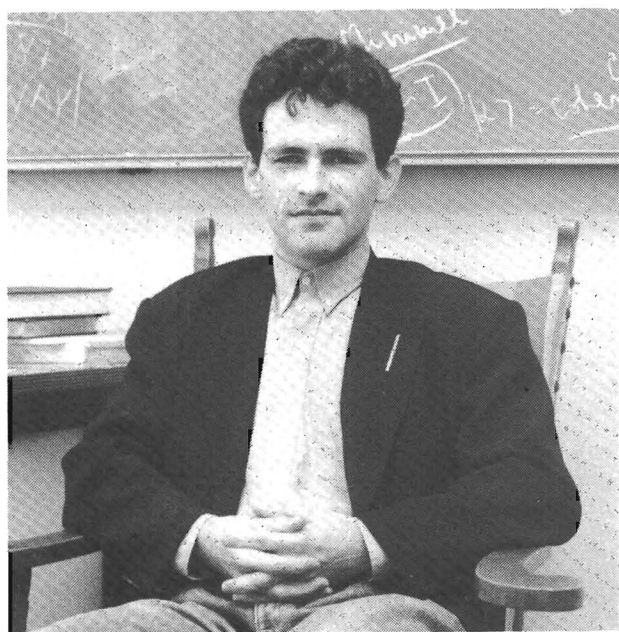
Windhoos

In Nederland zijn maatregelen niet nodig', meent de promovendus. Vanwege andere klimaatomstandigheden. In Australië, maar ook de USA, zijn deze golven sterker. Men verwacht er dan ook meer onderzoek voor. 'Die golven manifesteren zich door grote en sterke luchtveranderingen: plotseling bij helder weer.' Toch komt zo iets ook bij ons voor. Zo kent men in Friesland op het platteland

het verschijnsel van de 'simmertwille': een plotselinge lichte windhoos bij stralend mooi weer in de zomer. Karren worden er soms een eindje door van de grond getild. Een duidelijk voorbeeld van zwaartegolven in de atmosfeer, zegt Miesen. *'Met observatie door satellieten en radar is het verschijnsel nu beter op te sporen. Het ontbrak nog aan een goede vergelijking tussen de praktijk en de theorie. Aan het begin van het onderzoek constateerde ik dat nog niemand in Nederland aan het onderwerp gewerkt had.'* Miesen voert nu internationaal overleg met diverse universiteiten in Australië. Daarnaast ook met de universiteit van Colorado (USA). Op deze universiteit hield hij al twee maal een voordracht over dit onderwerp.

Hoorn

Wie mocht denken een studiehoofd te ontmoeten die alleen maar achter de boeken zit, vergist zich. Miesen zegt dagelijks twee uur aan muziek te besteden. Hij speelt hoorn in een harmonieorkest in zijn vroegere woonplaats in Limburg. Daarnaast doet hij actief aan sport. Rob Miesen begon na een gymnasium-B opleiding in 1983 aan de TUE. In de zomer 1987 behaalde hij het ir-diploma Technische Natuurkunde, in vier jaar dus. Op aanraden van prof. Sluijter startte hij na een vakantie van zes weken via NWO (Nederlandse organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek) meteen met de promotiewerkzaamheden. Met enige tevredenheid vertelt Miesen dat het werk voor het proefschrift eigenlijk een jaar geleden al klaar was. Zijn contract loopt drie jaar, daarom blijft hij tot augustus dit werk aan de TUE doen.

Het onderzoek wordt begeleid door dr. Leon Kamp.

Promovendus ir. Rob Miesen: twee uur per dag muziek spelen.

Ozon

Bij het proefschrift poneert Miesen veertien stellingen. Vier over het onderzoek zelf; de rest over andere zaken. Eén daarvan: *'Ondanks het feit dat de totale hoeveelheid ozon in de atmosfeer afneemt, neemt ook de hoeveelheid ultra-violette straling op het aardoppervlak af.'* Met wetenschappelijke publicaties ondersteund, geeft Miesen als verklaring: door verplaatsing van de ozon. Als laatste stelling: *'Bij de ondergang van het Romeinse rijk kan het bestaan van interne zwaartegolven een rol hebben gespeeld.'* Een ludieke stelling volgens Miesen. *'De ondergang van dit Romeinse rijk schijnt namelijk het gevolg van de volksverhuizing. Eén van de oorzaken daarvan zou de overstromingen in Scandinavië zijn, veroorzaakt door interne golven in de fjorden.'*

De promovendus gaat na de zomer werken bij de KSLA, het lab van Shell in Amsterdam. Aan de TUE heeft hij gedurende een trimester al een aantal colleges gegeven. Straks zal hij dat als gastdocent blijven doen.

ACADEMISCHE TIJDINGEN

Promotie

Ir. Rob Miesen

Ir. Rob Miesen uit Eindhoven zal ter verkrijging van de graad van doctor vrijdag 20 april van twee tot drie uur in de grote zaal van het auditorium zijn proefschrift en stellingen verdedigen.

De titel van het proefschrift is: 'Internal Solitary Waves in Compressible Fluids'.

Dr. Andrew van Es

Dr. Andrew van Es uit Dorst zal ter verkrijging van de graad van doctor vrijdag 20 april van vier tot vijf uur in de

grote zaal van het auditorium zijn proefschrift en stellingen verdedigen.

Promotoren zijn prof.dr.ir. C.A.M.G. Cramers (TUE) en prof.dr.ir. P.Sandra (RU Gent).

De titel van het proefschrift is: 'High Speed Narrow Bore Capillary Gas Chromatography'.

Drs Rob van Brunschot

Drs Rob van Brunschot uit Eindhoven zal ter verkrijging van de graad van doctor dinsdag 1 mei van vier tot vijf uur in de grote zaal van het auditorium zijn proefschrift en stellingen verdedigen.

Promotoren zijn de TUE-hoogleraren, dr. M. Groen en dr. D.W. Vaags.

De titel van het proefschrift is: 'Begeleiding van beginnende docenten in het technisch onderwijs'.

Afscheidscollege

prof. Weenink

Prof.dr. M. Weenink houdt dinsdag 24 april om vier uur in het auditorium zijn afscheidscollege met als titel: 'Een pot nat'.

Met ingang van 1 maart heeft hij zijn werkzaamheden als gewoon hoogleeraar aan de faculteit Elektrotechniek, op het vakgebied theoretische elektrotechniek beëindigd. Weenink was hier hoogleraar vanaf 1973.

High tech en streven naar top vijf verdwijnen uit profiel

Maandag 23 april vergadert de universiteitsraad. Bij het drukklaar maken van dit nummer was de agenda niet bekend. Vast staat dat het Ontwikkelingsplan 1991-1994 daarop voorkomt. Als hoofdthema, want het Ontwikkelingsplan is *het* beleidsdocument van de universiteit.

Gaby Zeyen

In het Ontwikkelingsplan staat opgesomd welke doelen de TUE nastreeft, langs welke wegen die doelen bereikt kunnen worden, en welke middelen daarvoor nodig zijn. Het Ontwikkelingsplan wordt tweejaarlijks opgesteld voor een periode van vier jaar. Delen van dit plan zijn als discussiestuk overigens al eerder naar buiten gekomen. Als *missie van de TUE* en bij wijze van samenvatting als de inmiddels bekende tien *missie-statements*.

De tien statements zijn aangepast,

blijkt uit het nu voorliggende concept. Zo is de toevoeging *high tech* uit het profiel van de TUE verdwenen. Verder komt extra tot uitdrukking dat de TUE zich bewust is van de verantwoordelijke plaats en functie van technologie in de samenleving, en dat verwevenheid van onderwijs en onderzoek gehandhaafd moet blijven. En het statement, dat de TUE binnen tien jaar tot de top-vijf in West-Europa wil behoren, is vervangen door de zin dat de TUE wil *blijven* behoren tot de beste technische uni-

versiteiten van Europa. Gehéél Europa dus.

In zijn voorwoord zegt het college van bestuur (CvB) bij monde van voorzitter drs. Henk ter Heege dat de TUE *'zich een zeer aanzienlijke inspanning heeft getroost om het stuk tot stand te brengen'*. En: *'De TUE is van van mening dat ze zich in dit plan duidelijk profileert als gemotiveerd en in staat om de aan de technische universiteit toekomstige rol in de technologische ontwikkeling te vervullen. Tenzij'*, waarschuwt ter Heege (het plan gaat ook naar Den Haag) *'haar daartoe de middelen worden onthouden'*.

Universiteitsraad, maandag 23 april 16.00 uur, Dorgolozaal (bestuursgebouw). De vergadering is, zoals gebruikelijk, voor iedereen toegankelijk.

Aangepaste Technologie en Milieu en Energie

Woensdag 25 april vinden er weer twee lezingen plaats bij Natuurkunde ('milieu en energie') en bij Werktuigbouwkunde ('aangepaste technologie').

'Milieu en energie', Zaal C4 auditorium om 13.45 uur: prof. ir. L.J. Brasser (faculteit T, TUE) spreekt over luchtverontreiniging.

'Aangepaste technologie', W-hoog om 11.45 uur: prof. ir. W. Riedijk, tot voor kort wetenschappelijk hoofdmedewerker aan de TU Delft bespreekt de verstrengeling van ambachtelijke en industriële produktie. Riedijk bezit zelf een bedrijf waarin op een aangepaste-technologie-wijze wordt geproduceerd.

Conferentie techniek en wetenschap

Van 6 tot 9 november organiseert de vakgroep TWIM van de faculteit Wijsbegeerte en Maatschappijwetenschappen een internationale conferentie over de wisselwerking tussen wetenschap en techniek in de laatste twee eeuwen. In deze periode 'verwetenschappelijkt' de techniek. Hoe wetenschap bijdraagt tot de ontwikkeling van de techniek zal centraal staan. Onder de genodigde sprekers bevinden zich zeer vooraanstaande historici en filosofen van de techniek, zoals Staudenmaier (Detroit), Vincenti (Stanford), Layton (Minnesota), Fox (Oxford), Kranakis (Amsterdam) en Hughes (Pennsylvania). Voor medewerkers van de TUE kost deelname 100 gulden. Informatie: Peter Kroes, HG 9.30, tel. 4693.

Universiteiten heffen zelf collegegeld

De universiteiten en hogescholen mogen zelf de hoogte van het collegegeld gaan bepalen. Het NRC meldde dit op 9 april. Volgens het avondblad was dit te lezen in een wijziging van minister Ritzen op het voorstel voor de hoger-onderwijswet.

De instellingen van het hoger onderwijs mogen volgens dat voorstel hooguit 2275 gulden heffen. Studenten krijgen via de studiefinanciering alleen maar het normbedrag van 1750 gulden vergoed.

Bij navraag ontkende een woordvoerder van het ministerie van onderwijs en wetenschappen dat de instellingen zelf het collegegeld mogen bepalen. Wellicht dat vandaag na het beraad van de ministers meer duidelijkheid komt.

Evaluatie AIO's

Minister Ritzen heeft de landelijke vereniging van assistenten-in-opleiding (het LAIOO) uitgenodigd om deel te nemen in een commissie die de opleiding en begeleiding van de aio's gaat evalueren. De slechte kwaliteit van de begeleiding is - naast het lage salaris - een belangrijke bron van onvrede onder de aio's.

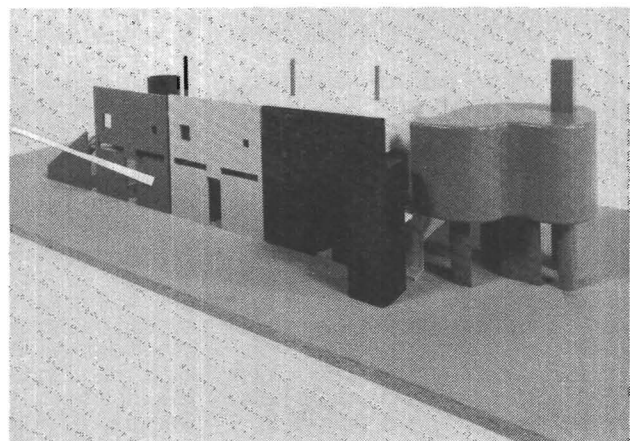
Ritzen heeft afgelopen dinsdag (4 april) met het LAIOO van gedachten gewisseld over de opleiding en begeleiding van de assistenten-in-opleiding en over de rol die zij zullen gaan spelen in de nog op te richten onderzoekscholen (graduate schools). Over de salariering van de aio's is niet meer gesproken. Zoals bekend zijn de minister en het LAIOO daarover onlangs in een hevig conflict geraakt, dat uiteindelijk door de rechter is beslecht ten nadele van de aio's.

Verder heeft de bewindsman beloofd dat hij zich zal inspannen om alle aio's aan uitstel van militaire dienst te helpen. Op dit moment geldt het uitstel maar voor een deel van de aio's. Volgens het LAIOO moeten sommige assistenten-in-opleiding thans hun onderzoek onderbreken omdat zij in dienst moeten. Ook Ritzen vindt dat een ongewenste situatie. (JD/HOP)

Logistiek

De vereniging van informatica ingenieurs Eindhoven (VIE) houdt 20 april een lezingenavond, over logistiek. Prof. dr. J. Wijngaard (Bdk) leidt de avond in. Vervolgens spreekt drs. K. Bakker (BSO) over logistieke informatiesystemen. Tenslotte zal ir. P. Truyen (Andersen Consultancy Management Consultants) de avond afsluiten. Aanvang 19.30 uur, de Vest, Stationsstraat 7-11. Studenten vijf gulden en anderen tien gulden. Informatie: I. Verhaar tel. 077-593592.

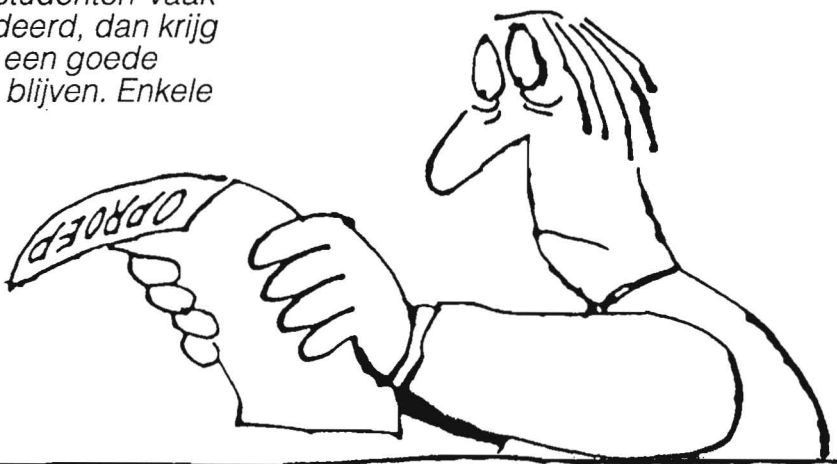
Studenten Bouwkunde exposeren

Tot 4 mei zijn op de loopbrug van het hoofdgebouw naar het auditorium de resultaten te zien van een oefening die de Bouwkunde-vakgroep Architectuur Geschiedenis en Theorie het afgelopen trimester aan ruim 100 tweede- en derdejaars gegeven heeft.

De maquettes, tekeningen en teksten zijn geïnspireerd op het oeuvre van de architect John Hejduk. Deze neemt een uitgesproken positie in tegen het functionele, pragmatische denken van de (moderne) architectuur. Net als de architectuur van Hejduk draagt het studentenwerk geen boodschap uit, wel een vertelling. Zowel op het conceptuele als formele vlak is geprobeerd de meest wezenlijke kern van architectuur bloot te leggen.

Dienstplicht, voor een groot deel van de mannelijke Nederlanders onontkoombaar. Voor studenten vaak een blok aan het been. Te lang gestudeerd, dan krijg je geen uitstel meer. Klaar en kans op een goede baan? Zie dan maar eens uit dienst te blijven. Enkele juristen verdienen goed geld aan afgestudeerden die wanhopig onder de wapenen vandaan proberen te blijven. Maar volgens een negental studenten die Hare Majesteit dienden valt het mee op de kazerne. Cursor wijdt zeven pagina's aan dienstplicht. Van taalweigeren tot het 'Rambo gevoel'

Uit 'Alles over dienstweigeren'. Tekening Wim Steenhage

Vervangende dienstplicht soms leuke opstap Groeiend aantal weiger-yups en perestroika-weigeraars

Geen zin om soldaat te worden is niet genoeg. Als een dienstplichtige uit dienst wil blijven, moet hij er meer voor doen. De staat der Nederlanden moet overtuigd worden dat de gewetensbezwaren inderdaad onoverkomelijk zijn. En dan moet de gewetensbezwaarde een baan zien te vinden. Voor de een wordt het anderhalf jaar iets heel anders en voor de ander is het een handig opstapje naar een baan.

Arjan Struik

De dienstplichtige start de procedure tot erkenning met een verzoek (*request* in ambtelijke taal). Daarin maakt hij aan de minister duidelijk, dat hij een beroep wil doen op de wet gewetensbezwaren militaire dienst. Enige weken later antwoordt het ministerie met een brief waarin gevraagd wordt om een toelichting op dat verzoek. En dan is het aan de weigerachtige soldaat om duidelijk te maken dat het om serieuze gewetensnood gaat. In Eindhoven zijn het de Vredeswinkel en de Eindhovense Studentenkerk die hierbij helpen.

Arrogantie

De wet stelt duidelijk wat er in de toelichting moet staan. Drie punten moet de dienstweigeraar benadrukken. Hij moet onoverkomelijke bezwaren hebben tegen de persoonlijke vervulling van dienstplicht met de middelen van geweld zoals die in het Nederlandse leger gebruikt worden. André van Kempen, begeleider van de studenten die dienst willen weigeren, vindt deze drie punten ontoereikend. 'Stel je voor, je bent tegen de middelen van geweld die op het kazernterrein worden gebruikt. Dan kan je geen beroep doen op de wet. Wie maakt trouwens uit of de gewetensbezwaren onoverkomelijk zijn? Dat is een stuk arrogantie van de politiek.' Nadat het ministerie de toelichting heeft ontvangen, moet de dienstplichtige nog op gesprek komen, en uiteindelijk aan de hand van dat gesprek besluit het ministerie of de gewetensbezwaarde erkend wordt. Als dat eenmaal gebeurd is - we zijn dan al een half jaar verder - kan de erkend gewetensbezwaarde op zoek gaan naar een tewerkstellingsplaats zoals dat officieel heet. De minister van defensie staat dan wel toe dat een gewetensbezwaarde vervangende dienstplicht vervult, maar daar zijn wel enkele maars en mitsen aan ver-

bonden. De instelling mag niet commerciële zijn. En er mag niet genoeg geld zijn om een vaste kracht op die plaats aan te stellen. Want wat maakt de gewetensbezwaarden zo aantrekkelijk voor instellingen? Ze kosten maar een fractie van een vaste kracht met dezelfde kwalificaties.

Carrière-perspectieven

Die baan moet volgens de wet bovendien *carrière-onderbrekend* zijn. Maar daar neemt Den Haag het niet zo nauw mee. Neem bijvoorbeeld de plaatsen die het FOM (stichting Fundamenteel Onderzoek der Materie) aanbiedt. De eisen die gesteld worden, zijn toegesneden op afgestudeerde natuurkundigen die ook nog eens in een bepaalde richting gespecialiseerd zijn. Op die manier wordt het carrière-onderbrekende effect al in de kiem gesmoord. Zie maar eens iemand te vinden die wel aan de eisen voldoet, maar die daar later zeker zijn brood niet mee zal verdienen. Is dit voor de afgestudeerde een vervelende onderbreking van zijn loopbaan, of is het een mogelijkheid om anderhalf jaar ervaring op te doen, zonder dat het gevolgen zal hebben voor de rest van zijn loopbaan. Ook op de TUE werken er ongeveer 25 gewetensbezwaarden. Zo had de faculteit Bedrijfskunde het afgelopen jaar drie mensen in dienst. Twee daarvan kunnen na de verplichte anderhalf jaar blijven zitten in een normaal dienstverband. Scheikunde biedt op het ogenblik plaats aan een gewetensbezwaarde en Elektro heeft er vier in dienst. Personele zaken van die faculteit benadrukt overigens dat zij uit privacy-overwegingen geen verdere informatie kan geven. Bouwkunde spant de kroon met het aantal gewetensbezwaarden en heeft er elf in dienst, hoewel overzicht ontbreekt over waar deze elf werken, of zelfs of het er nog wel elf zijn.

Weiger-yups

De vereniging voor Dienstweigeraars meldt in haar jaarlijkse rapport dat er steeds meer gewetensbezwaarden zijn die niet alleen op hun geweten afgaan. Want wat blijkt: gewetensbezwaarden proberen steeds meer op eigen houtje, zo efficiënt mogelijk, erkend te worden. Met als doel een tewerkstellingsplaats die beter is voor hun carrière dan zestien maanden op de heid in een schuttersput. Tegelijk met deze zogeheten 'weiger-yups' is er nog een groep van 'nieuwe' gewetensbezwaarden. Het Interkerkelijk Vredesberaad (IKV) signaleert een toenemend aantal mensen die een beroep op de wet doen. Het IKV vermoedt dat dit samenhangt met de ontspanning tussen Oost en West. Veel dienstplichtigen vinden het onder de wapenen gaan in deze tijd van perestroika en glasnost zo zinloos, dat ze ook als gewetensbezwaarde erkend willen worden.

Stijgend aantal gewetensbezwaarden

In 1988 werden 118.566 Nederlandse mannen opgeroepen voor een keuring. Slechts 44.761 gingen in dienst. Jaarlijks wordt ongeveer een op de drie afgekeurd, 10.000 jongeren worden vrijgesteld en ongeveer 3.000 doen een beroep op de Wet Gewetensbezwaarden. Daarvan krijgt momenteel zo'n 95 procent zijn verzoek ingewilligd. Sommige dienstplichtigen zien in de ontwikkelingen in Oost Europa aanleiding een beroep te doen op de Wet Gewetensbezwaarden. Dat denkt althans M. Roosjen, hoofd van de afdeling gewetensbezwaarden van de Directie Dienstplichtzaken. Hij wijt de stijging van het aantal aanvragen met dertig procent in de laatste maanden van '89 aan de politieke omwenteling. Tot slot is er de categorie mannen die de dienstdienst in de gevangenis uitzit als totaal-weigeraar. Maar dat is slechts een handjevol.

Uitstel en vrijstelling versieren lucratieve groeiemarkt voor juristen

Tja. Dan ben je afgestudeerd en moet je eerst in dienst. Of toch niet? Ben je kostwinner, persoonlijk onmisbaar of oefen je een geestelijk ambt uit, dan kun je alsnog de dans ontspringen. Ben je een 'bijzonder geval', dan lukt het misschien ook om er onderuit te komen. De juristen staan in ieder geval in de rij om je te helpen. Maar, dat kost wat duiten; voor niets gaat de zon op. En pas op, de een bedoelt het goed, de ander wil vooral geld verdienen. Wat uithoudingsvermogen kan ook geen kwaad, want de procedure kan een jaar of vijf duren.

Walter van Hulst

Harrie Eltink studeerde in september 1984 in Eindhoven af als bouwkundige. Onder de wapenen gaan, daar had hij geen trek in. Temeer daar hij meteen bij een klein architectenbureau een baan kreeg, en die mogelijkheden lagen niet voor het opscheppen. Dus startte hij de procedure tot dienstweigeren. Een plaats om zijn vervangende plicht uit te dienen had hij al versierd bij de gemeente Amsterdam. Ambtenaren van het bureau in Den Haag, dat erkende gewetensbezwaarden aan het werk moet helpen, maakten hem attent op de mogelijkheid tot afstel. Zijn baas, al ruim over de pensioengerechtigde leeftijd, kon hem als opvolger in de zaak niet missen. Enfin, zijn werkgever schreef een brief, de gemeente Eindhoven voegde daar een schrijven aan toe en ziedaar, binnen een jaar had Eltink de zaak rond. Wegens economische onmisbaarheid heet het dan.

Raad van State

Maar zo gemakkelijk gaat dat niet altijd. Neem het verhaal van Simon Klaver, zoals hij beschrijft in VIEtaal, het blad van de Vereniging van Informatica-ingenieurs Eindhoven. Begin 1986 studeert hij af als informatica-ingenieur, in die tijd een schaars artikel. In april 1986 begint hij bij het dan nog kleine bedrijf Sagantec op een zogeheten Esprit-project, waar de EG en Economische Zaken nogal wat subsidie in steken. Als hij in november van dat jaar opgeroepen wordt voor militaire dienst vraagt het bedrijf om vrijstelling, omdat zijn vertrek een grote schadepost zou betekenen. Dat verzoek wordt echter afgewezen. Sagantec en Klaver laten het er niet bij zitten en vechten het uit tot bij de Raad van State. Met succes. Uiteindelijk wordt hij op economische motieven tot 'bijzonder geval' verklaard en krijgt hij een jaar uitstel. Twee keer nog volgt verlenging van dat uitstel en in februari van dit jaar krijgt hij dan toch definitief vrijstelling. Na vier jaar briefwisseling. *'Welke economische motieven sterk genoeg zijn om iemand uit dienst te houden weet ik niet. Ik heb de indruk dat er een soort ongeschreven richtlijn bestaat over wat het een bedrijf maximaal mag kosten om iemand daar voor 14 of 16 maanden weg te halen,'* meent Klaver. *'Ook over de duur van de procedure zwijgt het ministerie in alle talen. Drie tot vijf jaar schijnt gebruikelijk te zijn. Ergens halverwege mijn procedure kreeg ik een brief waarin stond, dat ik tot mijn 35ste kon worden opgeroepen. En als je van werkgever verandert*

terwijl je 'onmisbaar' was, heb je problemen.'

Zijn Sagantec-collega en informatica-ingenieur Ron Doesborg, als gewetensbezwaarde verplicht om vervangende dienst te doen, krijgt het ook voor elkaar. De procedure verloopt zelfs nog wat soepeler, maar duurt inmiddels toch al weer enkele jaren. Maar bij het derde uitstel van een jaar werd het afstel al aangekondigd. Dat zal komende augustus zijn. *'U vraagt om cijfers? Wel, 55 tot 60 procent van onze dossiers leiden in het eerste jaar tot vrijstelling. In het tweede jaar gebeurt er niet veel. Na het derde jaar loopt dat getal op tot 90 procent. Dossiers ouder dan vijf jaar hebben we niet.'* Aan het woord is Ruud van Dijk, werkzaam bij het Haags Juristen Collectief. Juist ja, die van die kleine advertenties in diverse landelijk dagbladen.

Concurrentie

In 1981 gestart met vrijwilligers uit zuiver idealistische motieven heeft de stichting nu voldoende inkomsten om zeven mensen op de loonlijst te hebben (Van Dijk: 'met een salaris dat past bij de opleiding, ik heb niets te klagen'). Die zeven medewerkers behandelen natuurlijk ook andere cases, maar de meer dan 400 dienstplicht-gevallen per jaar zorgen toch voor zo'n anderhalve ton aan inkomsten. Het Collectief vraagt cliënten immers een bijdrage van 350 gulden voor elk jaar dat het dossier 'loopt'. Van Dijk: *'Die 400, daar zit van alles bij: net afge-studeerden, yups die hun carrière niet willen onderbreken, studenten die nog bezig zijn met hun studie of die voortijdig afgehaakt zijn, maar ook jongeren die niet studeren of voor een baas werken.'* Het Haagse Collectief bracht intus-

sen zo'n 1200 zaken tot een goed eind, weet Van Dijk. *'Die prijs was in het begin nauwelijks toereikend, maar nu gaat het wel. We hebben een routine en een enorme know how opgebouwd. Desondanks hebben we het aantal klanten de laatste jaren wat moeten beperken.'* De markt voor juridische hulp blijkt een groeiemarkt. Links en rechts duiken concurrenten op, vertelt Van Dijk. Op zichzelf geen probleem, zolang het eerlijke concurrentie blijft, voegt hij er aan toe. Een doorn in het oog van het Haagse Collectief blijkt het Leidse Juristen Collectief. De van oorsprong Groningse kunsthistorica Francis Kanbier keek de wettelijke trucjes af en startte in 1986 een eigen bureau in Leiden. Adverteerde met nagenoeg dezelfde tekst in dezelfde kranten en vroeg aanvankelijk hetzelfde bedrag.

De annonces verschillen nog steeds niet van die van het Haagse Collectief, maar de prijs des te meer. Volgens Ruud van Dijk stelt mevr. Kanbier op dit moment een tarief van 3500 gulden ineens. *'Een bedrag dat ze absoluut niet kan rechtvaardigen. Echt van de gekke. Puur commercieel. Bovendien kent ze het vak niet tot in de finesses. Wij vinden dat natuurlijk niet zo leuk. Het was in het begin moeilijk om het vertrouwen van de klanten te winnen. Want ja, wie belooft er nu zomaar tegen betaling vrijstelling van militaire dienst? Dat klinkt natuurlijk ongeloofwaardig. Maar we waren zover dat het wat bekendheid begon te krijgen en toen kwam mevr. Kanbier met haar Leids Collectief...'*

Nieuwersluis

Mevrouw Kanbier dan maar eens gebeld of dat allemaal klopt. Tot twee keer toe zelfs. Beide keren heeft ze 'geen tijd'. De medewerkster die de telefoon opneemt wil ook niets kwijt over de gang van zaken: *'Hoe wij dat doen vertellen wij niet, want dan maken wij onszelf brodeloos.'* Volgens haar gaat het om 'misschien wel honderden gevallen, dat houden wij niet bij' en een eerste intake-gesprek kost in elk geval 50 gulden. *'Maar nu zit u mij toch weer uit te horen.'* Einde gesprek dus.

Van Dijk van het Haagse Collectief doet helemaal niet geheimzinnig over de manier waarop dat nu allemaal gaat. Belangrijk onderdeel van de truc is het 'instrumenteel gebruik' van de wet gewetensbezwaarden. Wordt op grond van de aangedragen argumenten geen vrijstelling verleend, dan doet de cliënt een beroep op de wet gewetensbezwaarden (Van Dijk: *'Om de minister weer een jaartje bezig te houden'*). Vervolgens kan de zaak heropend worden door nieuwe omstandigheden aan te dragen. Er gaat ook wel eens iets bijna fout. Zo verhaalt Van Dijk van een recente aanhouding op Schiphol. Zijn cliënt werd regelrecht naar Nieuwersluis gebracht en achter de tralies gestopt. *'Maar ik had hem er diezelfde dag nog uit, ook al was het zaterdag,'* aldus Van Dijk. *'En ik ken soortgelijke gevallen waarbij mevr. Kan-*

bier fouten gemaakt heeft.' Mevr. Kanbier verwijst overigens wel naar de Stichting Rechtsbijstand Militairen. Een organisatie die draait op middelen van Defensie zelf. De stichting geeft kosteloos advies. Van Dijk: *'Als je een concreet verhaal hebt, maar toch enige bijstand wilt, dan kunnen zij je helpen. Maar het blijft een stichting die geld van Defensie krijgt. Zij werken conscentieus, maar gaan wetten niet instrumenteel gebruiken, zoals wij dat doen. Verder is het een goede club, wij wijzen ook wel eens mensen naar hen door.'*

Leuke baantjes

Belangstelling voor uitstel is er ook voldoende in Eindhoven. Art Heinen bijvoorbeeld, student verkorte opleiding Bedrijfskunde, zoekt driftig naar mogelijkheden. Hij deed vijf jaar over zijn HTS-studie en krijgt daarom geen uitstel. Heinen: *'Ik ben bij de studentendecanen geweest, maar die weten er weinig van, alhoewel ze dat in folders wel suggereren. Ze vroegen mij nota bene of ik nog wel zin had in mijn studie!'* Bart van Weegberg, in 1988 afgestudeerd bij Bedrijfskunde, organiseerde namens de Jonge Leden van het KIVI (Koninklijk Instituut voor Ingenieurs) afgelopen december een avond onder de titel 'Dienstplicht: rust of last?' Als sprekers traden op

een voorlichtings-officier van het leger en de jurist mr. Jan Piet van Rossum van het Haagse Adviesbureau van Emmerik, ook al in de markt voor uitstel en afstel voor dienstplicht. Hij hanteert een tarief van 500 gulden per jaar. Van Weegberg: *'Normaal gesproken trekt zo'n lezingenavond veertig tot vijftig bezoekers. Dit keer puilden de zaal uit met meer dan honderd mensen. Allemaal net afgestudeerd of bijna afgestudeerd. We hebben besloten om er daarom een jaarlijks terugkerend programma-onderdeel van te maken. Ieder jaar komt er weer een nieuwe lading van de TUE af.'*

Van Rossum belooft een kans van ongeveer 80 procent om na één jaar van de dienstplicht af te zijn. Dat zou hem in zo'n 250 gevallen al gelukt zijn. Van Weegberg: *'Ik denk dat hij meer dan vijftig visitekaartjes uitgedeeld heeft.'* Simon Klaver herinnert zich de bijeenkomst. *'De voorlichter van het leger kwam niet verder dan een betoog over hoe leuk het wel niet was in dienst. Dat je daar met een goede opleiding erg mooie baantjes kunt krijgen en veel kunt leren. Vooral als informatica-ingenieur. Maar dat geloofde natuurlijk niemand, haha...'*

Simon Klaver (r) en Ron Doesborg: uitstel wegens economische onmisbaarheid. Foto: John Claessens

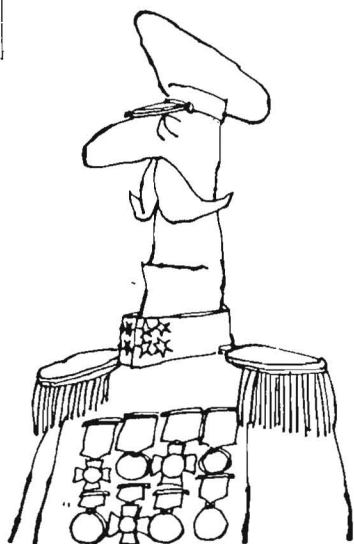
Totaalweigeraar Teun de Bok 'zat' negen maanden Als ik door het lint ging, kon ik er binnen 24 uur uit

Sommigen voelen zich Rambo, anderen proberen van hun dienstdtijd het beste te maken. Degenen die zich echt niet met dienst kunnen verzoenen kunnen altijd nog vervangende diensplicht vervullen. Voor totaalweigereers is zelfs een beroep op de wet gewetensbezwaren onaanvaardbaar. Teun de Bok studeerde enkele jaren bouwkunde aan de TUE en zat negen maanden vast omdat hij geen compromissen wilde sluiten.

Arjan Struik

'Het is een omgekeerde wereld. Zij vinden dat ik me moet verantwoorden waarom ik niet in dienst wil. Eigenlijk moeten zij zich verantwoorden waarom er een leger is en ze mij daarin kunnen dwingen.' *'Voor mij was totaalweigeren de enige oplossing. Negen maanden vast-*

zitten is compromisloos. Dit wil niet zeggen ik anderen veroordeel die

voor voor vervangende dienst kiezen. Het is natuurlijk wat anders als mensen een beroep op de wet doen (Wet gewetensbezwaren militaire dienst, AS) om alvast een begin te maken met hun carrière. Daar is die wet niet voor bedoeld.' *'Eigenlijk was ik opgelucht toen ik eenmaal in Nieuwersluis (militaire gevangenis) zat. De onzekerheid van die dagen ervoor was toen weg. Ik kwam tot rust in die kleine witte cel.'* *'Ik was wel een buitenbeentje. Voor de militairen die vast zaten was ik geen echte vent. Toen later in Den Bosch bleek dat ik niet alleen vriendinnen maar ook vrienden kuste en geen porno ophing in mijn cel was ik onmiddellijk een flikker. De anderen daar varieerden van kruimeldieven tot verkrachters. Ze snapten wel dat ik uit dienst wilde blijven. Maar dat ik daar negen maanden voor over had, daar konden ze niet bij. Ik heb ook aan vrienden buiten gevraagd of ze in de gaten wilden houden hoe het met me ging. Ik was bang dat ik daar zelf geen zicht op zou kunnen houden. Als ik door het lint ging kon ik er binnen vierentwintig uur uit, als ik een beroep zou doen op de wet.'* *'Ik zou het nu weer doen. Ze hebben me nog steeds niet duidelijk gemaakt waarom er een leger moet zijn. En ik heb in die maanden veel geleerd. Het is een andere wereld waar je je niet op kunt voorbereiden. Ik realiseerde me toen nog sterker dat ik als student in een elitewereldje had geleefd.'*

Uit 'Alles over dienstweigeren'. Tekening Wim Stevenhage

'Best gaaf om een anti tank raket af te vuren; oudejaarsavond in het kwadraat'

Het leger. We hebben er allemaal wel iets over te zeggen. De een is er voor, de ander ziet het niet zo zitten. De mannelijke studenten hebben er direct mee te maken. Ze moeten nog in dienst, zijn er al in geweest of zijn er onderuit gekomen. Dat laatste kan tegenwoordig zelfs voor een flink bedrag geregeld worden door juristen. Is dat de moeite en het geld waard? Is het vervullen van de militaire dienst wel zo erg als sommige verhalen wel eens willen doen geloven? Cursor sprak negen studenten met ervaring.

Eduard Spelier

Het begint al als je 18 wordt. Er valt ineens zo'n verduivelse envelop van het Ministerie van Defensie in de bus. Een ingewikkelde tekst probeert iets uit te leggen; het komt er op neer dat je gekeurd moet worden. Als je wordt goedgekeurd heb je pech, al is het natuurlijk prettig om te horen dat je lichamelijk en geestelijk behoorlijk in orde bent. Ben je blij dat je goedgekeurd bent, dan verklaart de publieke opinie je echter voor niet helemaal normaal. Het hoort immers zo dat je 'de pest in hebt dat je er nog in moet'. Dat je militaire dienst 'niet ziet zitten'. Dat gold ook voor de negen geïnterviewden. Het is ze echter achteraf toch in meer of mindere mate meegevallen. Maar geen van hen was zandhaas, zoals de gewone soldaat in het legerjargon heet. Zes deden een opleiding tot officier of onderofficier en de andere drie kregen uit hoofde van hun opleiding een van de betere baantjes. Dick Verhoeven, derdejaars Scheikunde, licht de voordelen van zo'n positie toe: 'Als officier of onderofficier heb je een eigen voertuig en je eigen matras. Op oefening nam ik in de jeep gewoon mijn eigen bed mee.' Dat bevalt natuurlijk een heel stuk beter als op de koude en natte hei slapen. Evenmin maakten de negen het echte kazerne-leven mee. Als officier heb je immers zelf een behoorlijke vinger in de pap als het er om gaat waar je terecht komt.

Sociale academie

Maar het ging niet bij iedereen even soepel, zoals het voorbeeld van derdejaars student Werktuigbouwkundig Medische Technologie (WMT) Hans de Jonge aantoont: 'Ik heb een aantal weken in het officiershotel in Arnhem gezeten. Na een tijdje ben ik toch weer thuis gaan wonen, met als nadeel dat ik elke dag vanuit Tilburg op en neer moest. Maar de sfeer in het hotel stond me niet aan. Echt mannen onder elkaar hè. En elke avond aan de bar hangen of de stad in. Als je iets anders deed, werd je toch wel vreemd aangekeken.' Een officiersopleiding geeft voordeeltjes, maar je zit twee maanden langer in dienst. Heb je er wat aan? Stelt zo'n opleiding iets voor? Erik de Wilde, vierdejaars Elektrotechniek: 'Ik vond het een zware opleiding, zeker fysiek. Het begint met een soort ontgroening om je te laten voelen dat je nog niets bent en om een groepsgevoel te kweken.' Bram van de Riet, vierdejaars Werktuigbouw: 'Je wordt twee weken op de heide gedropt. Wij hadden de pech dat het in januari viel; het was koud en het sneeuwde. We hebben daar oefeningen gedaan en begrippen en termen geleerd als

sociale vaardigheid, communicatieve vaardigheid, assertief leiderschap en direct leiderschap. Het leek wel een sociale academie.' Hanne Goebel, eerstejaars verkorte opleiding Bedrijfskunde, heeft een heel andere ervaring beleefd aan zijn onderofficiersopleiding tot geschutscommandant: 'Ze gaan me fysiek behoorlijk pesten, dacht ik toen ik in dienst ging. Dat was dus absoluut niet het geval. Die opleiding stelt niet veel voor, ook theoretisch niet. Van agogisch gezeur heb ik helemaal geen last gehad.'

Sukkels

In je parate tijd na je opleiding als officier krijg je voortdurend met beroeps te maken. Eigen initiatieven sterven dan ook meestal een vroege dood. Volop negatieve geluiden laten de TUE-studenten horen over die mensen die hun dagelijks brood in het leger verdienen. Hans de Jonge: 'De beroeps zullen je wel vertellen wat je moet doen. Ik had mazzel dat mijn sergeant door zijn rug ging. Ik kon het daarna tenminste zelf uitzoeken. Daar leer je heel wat meer van.' Hanne Goebel: 'Het zijn toch een beetje sukkels, stuk voor stuk.' Rob van der Marck, eerstejaars in de doorstroomregeling voor TeMa: 'Ze voelden zich meestal te goed voor een dienstplichtig soldaat. Er zit toch wel het een en ander scheef in het leger. Ik vergat als chauffeur bij een transport een keer de tankauto op de handrem te zetten op de trein. De tank was gaan rollen. Ik moest er twee dagen arrest voor opknappen. De sergeant die me moest controle-

ren kreeg daarentegen slechts een kleine geldboete en de luitenant die de eindverantwoording had kwam er vanaf met de opmerking: dat doen we niet meer, hè.'

De relatie met het beroepskader verschilt natuurlijk per kazerne. Peter van de Velde, derdejaars Werktuigbouw, vervulde zijn dienstplicht als chauffeur in Tilburg: 'Bij ons op de kazerne waren ze niet zo streng. Je kon de sergeant gewoon bij zijn voor naam noemen.'

Pispaaltje

Van de negen geïnterviewden hadden de meesten HTS gedaan voordat ze in dienst gingen. Als soldaat of officier werkten ze dagelijks tussen dienstplichtigen met de meest uiteenlopende achtergronden. Variërend van analfabeten tot afgestudeerde ingenieurs. Benhard Luttikhuis, student Werktuigbouwkunde en onderofficier bij de verkennende infanterie: 'Als je de LTS-ers eenmaal kende was het met hen fijner werken als met de VWO-ers of de HTS-ers; die denken te veel na. Een LTS-er doet gewoon wat je zegt.'

Dick Verhoeven was fourier op de legerplaats Oirschot toen deze zeer negatief in het nieuws kwam door allerlei excessen: 'De lichting die toen opkwam was ook een hele rare. Er zaten een heleboel wierdo's bij, vreemde mensen. Eentje heeft geprobeerd zichzelf in brand te steken in een kamer waar allemaal matrassen opgeslagen lagen, maar die branden helemaal niet. Hij heeft door de rook wel een flinke vergiftiging opgelopen.' Een mengelmoes dus, dat leger. En dat leidt nog al eens tot conflict-situaties. Peter van de Velde: 'Het komt inderdaad voor dat een wat zenuwachtige jongen gepakt wordt door een stel lompe boeren. Je probeert er iets aan te doen, maar als je weg bent gaat het gewoon door.' Hans de Jonge: 'Er wordt altijd een pispaaltje uitgekozen. Beroepsofficieren veroorzaken en stimuleren, om een machtspositie te houden, onenigheid in de groep.'

'Ze gaan me fysiek behoorlijk pesten, dacht ik toen ik in dienst ging. Dat was dus absoluut niet het geval. Die opleiding stelt niet veel voor, ook theoretisch niet...'

veel mensen twijfelen aan het nut van het leger. Vooral in deze tijd van perestrojka in de Sovjetunie gaan er zeer veel geluiden op om dit geldverslindend apparaat op te doeken. Heeft het instandhouden van het leger nog enig doel? Hans de Jonge: *Eén keer heb ik heel sterk gevoeld waarom het leger nut heeft. Ik moest op oefening naar Duitsland, vlak bij het voormalig concentratiekamp Bergen Belsen. Op een rustig moment ben ik met een paar collega-officieren naar het concentratiekamp gegaan. Toen ik daar liep in de sneeuw, in mijn militaire pak, en de foto's zag van mensen die het kamp ingevoerd werden, toen voelde ik waarom de militaire dienst er moet zijn. Het probleem is dat je in dienst vrede produceert en dat is een heel vaag begrip.'*

Logistiek

'In het leger vind je heel wat gedemotiveerdheid, zelfs bij de beroeps,' meent Hanne Goebel. Ook andere vooroordelen zoals de spreekwoordelijke inefficiëntie van het leger worden bevestigd. Hans de Jonge heeft daar andere ideeën over: *'Je kan zeggen wat je wilt, maar op logistiek gebied neem ik mijn petje af voor het leger. Als je ziet hoe tienduizend jongens met materiaal, voedsel en al in een paar dagen vanuit de legerplaatsen hier naar Duitsland overgebracht worden... Ik vind dat knap, hoor.'* Peter van de Velde valt hem bij: *'Dat is het probleem van jongens die twaalf maanden in de duinen hebben rondgerend bij de infanterie. Die zeggen dat het leger niets voorstelt en versterken dus het beeld wat men van*

het leger heeft. Hans en ik hebben de andere kant gezien en weten dus wel beter.'

Over lijken

Harald Hundscheidt, eerstejaars Elektro, werkte als soldaat in het inlichtingen centrum van het leger in Gouda: *'We hadden een keer Amerikanen op bezoek. Ze vroegen waarom alles bij ons zo soepel liep. Er werd hen toen verteld dat we de boeken met voorschriften nooit gebruikten. Dat was nog waar ook.'* In het leger moet je bevelen opvolgen. Het is nou eenmaal een systeem dat in de soep loopt als de bevelen van meerderen niet uitgevoerd worden. Dit neemt niet weg dat sommige bevelen als onzinnig en volstrekt nutteloos overkomen. Hebben weldenkende academici daar geen problemen mee? Peter van de Velde: *'Je moet jezelf er op instellen dat je zinloze dingen moet doen, anders maak je het jezelf moeilijk.'* Harald Hundscheidt had weinig last van idiote bevelen: *'Het maakte niet uit hoe het gebeurde als het resultaat maar goed was.'*

Het leger produceert dan wel vrede maar gaat daarbij als het nodig is natuurlijk letterlijk over lijken. Hadden de TUE-studenten daar geen problemen mee? Dick Verhoeven: *'In dienst realiseer je je dat niet zo sterk. Het Nederlandse leger gaat immers uit van een verdedigende strategie. Alles is daar op ingesteld.'* Harald Hundscheidt: *'Bij schietoefeningen schiet je op een doel dat de vorm heeft van een mens. Dat is het enige moment dat je je dat realiseert.'* Han-

ne Goebel verradt iets van zijn diepste gevoelens en stelt in alle eerlijkheid: *'Het is best wel gaaf om zo'n anti tank raket af te vuren; oudejaarsavond in het kwadraat. Je krijgt heel af en toe toch een Rambo-gevoel.'*

'De beroeps zullen je wel vertellen wat je moet doen...'
Foto's:
John Claessens

Kans van een op drie voor een leuk baantje

'Gematste banen' schrijft UT-Nieuws, het blad van de Twentse Universiteit. Academici die wel in dienst gaan maar geen zin hebben om gewoon Jan Soldaat te worden kunnen een officierskeuring aanvragen of zich aanmelden voor een ROAG-plaats. Dat staat voor Reserve-Officiersopleiding Academisch Gevormden. Een wat misleidende titel, want ook HBO'ers kunnen ROAG worden.

UT-Nieuws/Walter van Hulst

Elk jaar moeten ongeveer vierduizend academici en zesduizend HBO'ers in dienst. Bijna de helft daarvan heeft een technische opleiding. De zes- tot zevenhonderd ROAG-plaatsen en nog eens tweeduizend officiersbanen die het leger te vergeven heeft, maken de kans ongeveer een op drie. Kerkrade, waar het Bureau Indeling Krijgsmacht (BIK) van de Directie Dienstplichtzaken huist, moet dus veel kandidaten teleurstellen. Overste Blaauw, hoofd van de BIK, vindt er geen doekjes om: hij zou nooit kiezen voor een kantoorbaan als ROAG. Volgens hem is een leidinggevende functie als troepencommandant een veel betere ervaring en vinden ook bedrijven dat. Maar, 'de krijgsmacht heeft wel enorm veel nut van de ROAG's, we maken dankbaar gebruik van ze.'

Toevallig

Om ROAG te worden moet je een officierskeuring doorlopen en afgestudeerd zijn als je in dienst gaat. Kerkrade raadt geïnteresseerden aan om zich een half jaar van tevoren aan te melden. Blaauw en de zijnen hebben vooral behoefte aan afgestudeerden met een technische, bedrijfskundige, economische of informatica-achtergrond. En niet te vergeten onder-

wijskundigen. Die krijgen vóór hun afstuderen al een aanbieding in de bus. De procedure voor toewijzing loopt formeel via Kerkrade. *'Rechtstreekse sollicitaties bij de onderdelen worden niet op prijs gesteld,'* vermelden de folders van de krijgsmacht. Het Bureau Indeling stuurt daarom geen lijsten met plaatsen meer naar de studentendecanen van de universiteiten.

Maar het Twentse blad maakt via een reeks interviews duidelijk dat de informele weg meer kans op succes biedt. *'Zodra je je ingeschreven hebt moet je mevrouw Haas in Kerkrade bellen en controleren of je wel op de stapel ligt. Daarna moet je vooral vaak blijven bellen, want er zijn zoveel kandidaten en zij kent jou niet. Ondertussen gewoon proberen zelf een plaats te regelen, maar dat voor al niet tegen haar zeggen,'* weet een Twentse student. Twee andere UT-studenten vertellen smakelijk hoe ze vriendjes uit hun dispuut 'binnengeloodst' hebben. Bijvoorbeeld door een aanmelding naar Kerkrade te sturen met exact het profiel dat Defensie 'toevallig' op dezelfde dag bij het Bureau Indeling aanvroeg voor een kandidaat. En is het misschien niet even toevallig dat de 35 ROAG's bij TNO bijna allemaal uit Delft en Eindhoven komen?

Bart van Weegberg, in 1988 aan de TUE afgestudeerd als bedrijfskundige, solliciteerde ook voor een ROAG-plaats. Maar 'er was geen geschikte baan'. Dus toch maar officier geworden. Hij is nu vaandrig, om precies te zijn plaatvervangend pelotonscommandant klasse 5 van de 12de bevoorradingscompagnie van de Koninklijke Landmacht. Te Oirschot.

Koffie zetten

'Ik kon in principe als ROAG komen werken 'om koffie te zetten'. Veel ROAG's zijn na een half jaar klaar met hun opdracht en hebben daarna bijna niets meer te doen. Ik ben blij dat ik wat anders ben gaan doen.' Van Weegberg zegt op zijn eigen plek in ieder geval nog wat sociale vaardigheden zoals communiceren en leiding geven geleerd te hebben. *'Ook mijn bdk-kennis kon ik kwijt zoals bij transportplanning en onderhoud. Maar financieel blijft het natuurlijk een verloren jaar met maximaal 1300 gulden per maand, met alle strepen erbij. Het is en blijft amper 50 procent van wat beroeps verdienen met precies hetzelfde werk.'* Van Weegberg is volop aan het solliciteren, in juni komt hij 'eruit'. *'Nee, problemen geeft dat niet. Komende weken heb ik al een aantal gesprekken.'* Ook ROAG's zijn gewild. Eens per jaar komen tachtig tot negentig bedrijven zich op de zogeheten ROAG-sollicitatiedagen presenteren. Een Twentse student: *'ROAG's zijn al een keer geselecteerd. Ook door de ervaring denk ik dat ze een voorsprong hebben op net afgestudeerden.'*

Dienstplichtwet volgens juristen in strijd met internationale verdragen

Bart Raats

'De man die in beroep gaat tegen de Dienstplichtwet heeft een leuke kans van slagen', stelt mr. Dorien Pessers, docent vrouwenrecht aan de Universiteit Amsterdam en verbonden aan het Clara Wigmann Instituut voor vrouw en recht. Ze vindt het een prachtige zaak voor het proefprocessenfonds van het instituut. 'Daarmee willen wij stoken en porren met grensverleggende processen. Zo leggen we bloot hoe er in Nederland over dingen wordt gedacht. Ken je iemand die aan dit proces wil beginnen?', vraagt ze enthousiast.

De Dienstplichtwet is volgens Pessers en andere juristen in strijd met het Internationaal Verdrag inzake Burgerrechten en Politieke rechten, BuPo-verdrag voor de insiders. Dat verdrag stelt, dat niet gediscrimineerd mag worden op basis van onder meer sekse. Ook mr.drs. Ted Clarkson, medewerker bij Wijsbegeerte en Maatschappijwetenschappen op de TUE denkt dat een beroep op het betreffende artikel van het BuPo-Verdrag kans van slagen heeft. In 1988 is in een uitspraak gebleken dat het artikel een algemene strekking heeft, memoreert hij. *'Alleen vrouwen konden aanspraak maken op een pensioen krachtens de Algemene Weduwen en Wezen Wet, wat in strijd is met het gelijkheidsbeginsel. Dat is met succes aangevochten'*. Destijds is door enkele politici zelfs voorgesteld het verdrag op te zeggen, want de kosten van de aanpassing bleken in de miljarden te lopen. Clarkson stelt het zich zo voor: een opgeroepen dienstplichtige schrijft een brief aan Defensie waarin staat dat de Nederlandse Dienstplichtwet in strijd moet worden geacht met het BuPo-Verdrag. Daartegen zal Defensie naar alle waarschijnlijkheid beroep aantekenen. Vervolgens kan de rechter de Dienstplichtwet toetsen aan het internationale verdrag.

Op de helling

De discussie over dienstplicht is volop aan de gang. Niet alleen bij juristen. De Haagse socioloog Jan van der Meulen promoveerde onlangs op de Utrechtse universiteit *'De verbeelding van de soldaat. Moderne oorlog en klassieke militaire cultuur'*. Hij beschrijft daarin hoe jongens uit alle lagen van de bevolking, op de drempel van hun dienstplicht of dienstweigeringen, denken over oorlog, het leger en hun vaderland. Het leger is toe aan grondige renovatie, stelt Van der Meulen. Militaire dienstplicht voor meisjes zou voor de emancipatie van de jongens zeer bevordelijk zijn. En wat is er op tegen de dienstplicht t.z.t. af te schaffen en te vervangen door een dienstrecht via een lotingsstelsel? Ook voorzitter Krol van de sectie Zwakzinnigenzorg van de Nationale Ziekenhuisraad mengde zich in het debat. Hij pleit voor een 'sociale dienstplicht' van één jaar voor alle jongeren. Te vervullen bijvoorbeeld in de zwakzinnigenzorg. Ook 'Den Haag' heeft het onderwerp dienstplicht uit de ijskast gehaald, na het jarenlang achter in het vriesvakje bewaard te hebben. De ontwikkelin-

gen in Oost-Europa werken daarbij als een katalysator. Nu het vijandsbeeld van het communisme dreigt weg te vallen, komen de bezwaren tegen dienstplicht sterk naar voren. En niet alleen vanuit de linkervleugel van de politiek. Tweede Kamerlid en defensiespecialist voor het CDA Ton Frinking voorspelde onlangs in een ingezonden brief in de Volkskrant dat *'de onvrijwillige militaire dienstplicht het jaar 2000 niet zal overleven'*. Hij vindt dat dienstplicht op de helling moet.

Dwargarbeit

PvdA-minister van Defensie Relus ter Beek loopt de discussie over dienstplicht voorlopig echter uit de weg. De behandeling van de defensienota is verschoven naar het najaar, hoewel er wel al forse bezuinigingen zijn aangekondigd. Ter Beek: *'Het is ondenkbaar dat in deze kabinetsperiode de dienstplicht wordt afgeschaft. Een uitvoerige motivatie voor deze keuze zal ik in de Defensienota geven.'* Een kamermeerderheid heeft zich in ieder geval al uitgesproken vóór een verkorting van de dienstplicht van veertien naar twaalf maanden om de heersende verveling van soldaten tegen te gaan. Nederland sluit hiermee aan bij de meeste andere NAVO-landen. Ook in België, Frankrijk, Italië, Turkije, Noorwegen en Spanje is de dienstplicht bekort tot twaalf maanden. West-Duitsland heeft ver gevorderde plannen in die richting. Portugal maakte er onlangs vier maanden van. De vakbond voor soldaten VVDM (Vereniging Voor Dienstplichtige Militairen) toont zich ook voorstander van een verkorting, maar is tegen opheffing van de plicht. Voorstanders van afschaffing vinden dan ook weinig steun bij de VVDM. Wellicht omdat 'opheffing van het eigen bestaan' bedreigend overkomt. Ruud van Dijk, jurist van het Haagse Juristen Collectief dat als stichting tegen betaling uitstel bewerkstelligt, houdt zich ook wat op afstand. *'Wij nemen als stichting geen stelling in het bewapeningsvraagstuk. Het wel of niet hebben van een leger is een politiek issue, wij richten ons op het volgens ons onwettige verschijnsel dienstplicht, wij zien dat als een vorm van dwargarbeit.'*

Emotionele wezens

Wat is nu eigenlijk het voornaamste argument vóór dienstplicht? Staatssecretaris van defensie mr. B.J.M. baron van Voorst tot Voorst verwoordt dat zo: *'We moeten het nauwe*

'Die taakve Vrouwen b

contact tussen de maatschappij en de krijgsmacht handhaven met de in- en uitstroom die via de dienstplichtigen wordt gerealiseerd, inclusief de herhalingsoefeningen. De krijgsmacht is een onderdeel van de samenleving en moet niet een aparte eenheid worden die daar los van staat'. Bang voor een sterk leger, dat de democratie in gevaar brengt? Als je aan Roemenië denkt lijkt die angst gerechtvaardigd. Maar als je landen die politiek dicht bij Nederland staan als voorbeeld neemt, lijkt die vrees ongegrond. De Verenigde Staten en Groot Britannië houden er beide een volledig beroepsleger op na. Daarnaast kun je met hetzelfde argument pleiten voor een soortgelijke organisatie van de politie en gezondheidszorg.

'Mijn aanwezigheid in het leger brengt de krijgsmacht absoluut niet dicht bij de samenleving. Integendeel, mijn ideeënwereld is zo verschillend, dat die mensen zich juist tegen mij keren,' meent dienstplichtige Robert Koetsier, student aan de Rijksuniversiteit Utrecht, met een glas bier in de hand aan de bar bij de AOR. Koetsier, die een rijopleiding in Veldhoven volgt, heeft er duidelijk moeite mee dat hij in dienst moet, terwijl bijna geen van zijn vrienden en al helemaal geen van zijn vriendinnen voor 's lands verdediging op hoeven te draaien. *'Ik merk dat velen in het leger vrouwen op een voetstuk plaatsen. Zij zien hen graag als emotionele wezens die je tot het einde toe in de watten moet leggen. Blijkbaar moet het mij duidelijk zijn dat vrouwen niet*

ling mag van mij. n tenslotte voor het vaderland'

kunnen functioneren als dienstplichtige.' Koetsier vindt de dienstplicht een bevestiging van het rollenpatroon. En dat draagt een - negatief - vormend element met zich mee. 'Als vrouwen zich over dienstplicht uitlaten bespeur ik bij mezelf helaas de gedachte van 'wat lul je nou'.

Tijdverlies

De verdeling op basis van sekse is een belangrijk onderdeel van de discussie over de dienstplicht en het feit dat een steeds kleiner deel van de samenleving daarmee opgezaagd wordt. Dr. Marijke van Vonderen, universitair hoofddocent Vrouw en Techniek bij de faculteit Wijsbegeerte en Maatschappijwetenschappen antwoordt resoluut: 'Die taakverdeling mag van mij'. Zij vindt dat er voornamelijk compensatie mag zijn voor de maatschappelijke achterstand van vrouwen. 'Vrouwen baren tenslotte voor het vaderland, nietwaar'. Ze grapt dat de geboorte inmiddels beter te plannen is dan de dienstplicht. Van Vonderen: 'Als vrouwen solliciteren bij bedrijven, wordt in de regel geïnformeerd naar de plannen ten aanzien van kinderen krijgen. In de praktijk wordt nauwelijks geaccepteerd dat vrouwen op hogere posities er een paar maanden tussenuit gaan'.

Zij denkt dat dienstplicht geen noemenswaardige achterstand oplevert voor mannen, hoogstens tijdverlies. 'Bedrijven maken er zelden of nooit een probleem van. Ik vind wel dat dienstplichtigen recht hebben op uitleg over het waarom ervan. Maar

voor de carrière is het, denk ik, niet nadelig. Hoogstens op persoonlijke gronden. En dat vind ik erg. Daar moet de overheid wat aan doen'. En Pessers tot slot: 'We zijn er achter

gekomen dat maatschappelijke gelijkheid niet altijd vertaald kan worden naar formele gelijkheid. Het is een normatieve discussie'. Een politieke discussie dus.

Robert Koetsier:
'Dienstplicht is een bevestiging van het rollenpatroon...'
Foto: extern

'De krijgsmacht is een onderdeel van de samenleving en moet niet een aparte eenheid worden die daar los van staat.'
Foto: ANP

Dienstplichtwet mag getoets worden aan internationale verdragen

Een van de belangrijkste theorieën met betrekking van de verdeling van de staatsmacht is de *Trias Politica*, de leer van de machtscheiding. Die zegt dat de staatsmacht verdeeld moet worden in de wetgevende-, de uitvoerende- (of bestuurlijke-) en de rechtsprekende macht. De rechtsprekende macht kan alle handelingen van staatsorganen aan de Grondwet toetsen. Met één belangrijke uitzondering: de rechter mag een zogeheten formele wet niet toetsen aan de Grondwet.

De Dienstplichtwet kan dus ook niet aan de Grondwet worden getoetst. Maar de rechter mag weten, ook de Grondwet en de Dienstplichtwet, wel toetsen aan zogeheten 'rechtstreeks werkende bepalingen' van internationale verdragen. Eén van de belangrijkste verdragen is het 'Internationaal Verdrag inzake Burgerrechten en Politieke rechten', het BuPo-verdrag. Artikel 26 daarvan verbiedt discriminatie en is zo'n rechtstreeks werkende bepaling.

De letterlijke tekst: 'Art. 26. Allen zijn gelijk voor de wet en hebben zonder discriminatie aanspraak op gelijke bescherming door de wet. In dit verband verbiedt de wet discriminatie van welke aard ook en garandeert een ieder gelijke en doelmatige bescherming tegen discriminatie op welke grond dan ook, zoals (...) geslacht (...)'. Omdat dienstplicht alleen voor mannen geldt is de Dienstplichtwet dus in strijd met het BuPo-verdrag. In het verleden is in een soortgelijk geval met succes beroep gedaan op dit betreffende artikel 26.

Een woordvoerder van het Ministerie van Defensie, gevraagd naar de rechtvaardigheid van dienstplicht met betrekking tot het gelijkheidsbeginsel, verwijst in eerste instantie naar de Grondwet. Gewezen op bovenstaande procedure, die hem bekend blijkt te zijn, geeft hij toe dat 'dit iets is wat tot het Hoge Raad zou doorgaan. Wat het uiteindelijke resultaat zou zijn, weet ik niet.'

Het gepaneerde cilindertje van geraffineerd gerecht tot snelle hap

'Door die croquetten is het misschien allemaal begonnen, mijn levenslange queeste naar de culinaire perfectie. Ach, die croquetten van Jufvrouw Dijkstra ...' De huishoudster was een kreng, toch denkt de gastronomische schrijver Johannes van Dam soms met weemoed aan haar terug. Je kunt je nu moeilijk voorstellen dat het gepaneerde cilindertje een geraffineerd gerecht is, dat vroeger tot de fijne keuken behoorde. De eetcultuur verandert, soms langzaam, soms snel. Daarover geeft Johannes van Dam, Nederlands enige kookboekwinkler dreef en nu voor Inter magazine en Elsevier schrijft, een lezing. Hij laat hij het publiek twee ongewone dingen proeven: vers korianderblad en haring met zwarte peper. Hiermee opent hij de cyclus 'Zeg mij wat je eet: de veranderende eetcultuur.'

Johannes van Dam
Woensdag 25 april
Grote Zaal, 11.45 uur

Brugman

Het laatste woord is aan...Brugman
Dinsdag 24 april,
senaatszaal 12.45 - 13.30 uur

Iedereen moet zich genetisch laten onderzoeken, omdat dan op tijd informatie verkregen wordt over ziekten die je boven het hoofd hangen.

De wetenschap gaat steeds verder in het ontrafelen van DNA en daarmee met het vaststellen van aanleg voor bepaalde ziekten. Het moment komt dichterbij dat de wetenschappers een persoonlijk genenpaspoort op kunnen stellen. Hierin staat welke ziektes of afwijkingen een lichaam met zich meedraagt. Dat is goed als het er om gaat ziektes te voorkomen. Maar wat als zij liever niet op de hoogte willen zijn?

Anderzijds kun je met zo'n genenpaspoort daders van ernstige misdrijven opsporen, kan iemand met dat paspoort gechanteerd worden en kunnen verzekeringsmaatschappijen en werkgevers selecteren. Er is koffie en koek en deelnemers kunnen discussieren vanuit de vakken Voor of Tegen. Heb je nog geen stelling genomen, neem dan plaats in het vak Neutraal.

De discussie wordt afgerond met een cabaretesk optreden van de reïncarnatie van Brugman, een Nederlandse vijftiende eeuwse volksprediker.

Orgel en dwarsfluit

Karel Post/Marion Vlems
Vrijdag 27 april
12.45-13.30 uur hal auditorium

Karel Post, medewerker van de faculteit Wiskunde en Informatica, bespeelt het orgel al sinds de bouw in 1966. Samen met Marion Vlems, (dwarsfluit) speelt hij werken uit de Duitse en Franse Barok van Bach, Vivaldi, Telemann en Couperin.

Taart als Design

Expositie wedstrijdontwerpen:
27 april tot 18 mei
Hal hoofdgebouw TUE
Opening: 27 april, 16.00 uur.

Jazz improvisaties

Jazz... is dat als iedereen tegelijk speelt?
(John Lurie in de film *Stranger than Paradise*)

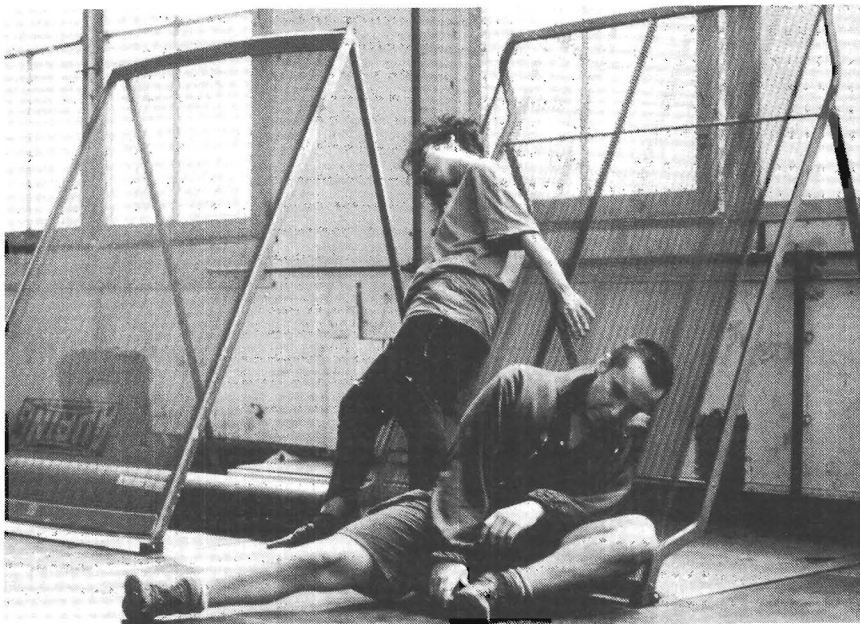
Woensdag 25 april
11.45-13.00 uur senaatszaal

Na een historisch overzicht van de jazz vorig trimester, vervolgt SG met een toelichting op de compositorische en improvisatorische aspecten van deze stijl. Er zijn altijd muzikanten geweest die zochten naar meer onconventionele manieren van muziekbeoefening. Dit leidde uiteindelijk tot het ontstaan van de free jazz. Vandaag de dag is het soms zelfs zo dat men enkel volstaat met het afspelen van een verbaal thema, bijvoorbeeld 'winter'. De Nederlandse groep Loos bijvoorbeeld werkt af en toe op deze manier. De eerste lezing houdt zich bezig met deze vrije jazz-stijl.

Itching walls

No-Future Dans
Donderdag 26 april
12.30 - 13.30 uur hal auditorium

De middagpauze in de hal van het Auditorium vormt het decor van Itching Walls, een dansvoorstelling. Op een immens speelveld staan vijf bedspiralen schuin overlopend aan de vloer verankerd. De dansers/choreo-

STUDIU

Een scène uit
Rituelen
Foto: Classics

Rituelen

Herbert Curiël, Nederland, 1989
Donderdag 26 april
20.00-21.30 uur grote zaal

Rituelen is de derde film in de cyclus Dood in de film. Een Nederlandse film over Inni Wintrop (Derek de Lint) die is aangekomen op een keerpunt in zijn leven. Hij wordt hij zich ervan bewust dat rituelen zijn leven beheersen.

Een incident verandert zijn leven. Hij wil 'nog één keer alles voor het eerst doen'.

grafen Tatiana de la Fuente en Ties Louwerse beuken er met hun lijf tegen, kaatsen terug en vliegen er dan weer in. De in het zwart geklede dansers kijken hun publiek nooit in de ogen. Maar ook voor elkaar zijn ze lucht. Muziekfragmenten van Die Form, Merzbow en Meat Beat Manifesto doorbreken hun bewegingen, een opzweepend ritme dat hun mini-male variaties extra kracht geeft.

Itching Walls
Foto: Leon van Boxtel.

'Zarzuela' La Rosa del Azafran draait om de liefde en de leut

Muziek, toneel, dans en zang, maar vooral liefde. Daar draait het in 'La Rosa del Azafran' allemaal om. De prille liefde tussen Catalina en Juan Pedro, de onmogelijke liefde tussen Juan Pedro en Sagrario en de eenzijdige liefde van Moniquito voor Catalina. 'La Rosa' werd afgelopen vrijdag en zaterdag uitgevoerd door het Academisch Genootschap Eindhoven dat zo dit jaar haar 9e lustrum viert. Donderdag 19 april zal deze 'zarzuela' nog één keer in de Schouwburg van Eindhoven te zien en te beluisteren zijn.

Monique van Empel

Een 'zarzuela' is een typisch Spaanse vorm van muziektheater die in Nederland maar nauwelijks bekend is. De naam is ontleend aan de plek waar de zarzuela in 1627 ontstond, namelijk in een jachtpaviljoen in een bos met veel 'zarzas': braambessen. Al snel stonden de 'fiestas de zarzuela' bekend als zarzuela's. Deze toneelstukken met zang en dans zijn in Spanje erg populair. Tussen 1860 en 1910 zijn er zeker drieduizend gecomponeerd. La Rosa del Azafran uit 1930 is van de Castiliaanse componist Jacinto Guerrero (1895-1951). 'La Rosa' houdt het midden tussen een opera en een operette. De ene keer is het allemaal diep tragisch en

worden er 'hartverscheurende' liefdesliedjes gezongen; het volgende bedrijf bruist van vrolijkheid en opspende ritmes. De dialogen zijn in het Nederlands en worden afgewisseld door Spaanse liederen. De professionele solisten worden ter zijde gestaan door het koor en orkest van het Genootschap, zo'n 100 in totaal. La Rosa del Azafran speelt zich af op het platteland ergens in La Mancha, de streek waar eens Don Quichotte tekeer ging. Centraal staat de gecompliceerde liefde tussen Sagrario en Juan Pedro. Zij is de rijke eigenares van een hoeve en hij een arme seizoensarbeider. Vanwege het standsverschil moet zij hem vragen

uit het dorp te vertrekken. Maar uiteindelijk keert Juan Pedro weder... Via een list van de wijze Custodia komt alles natuurlijk toch weer goed.

Scène uit 'La Rosa del Azafran'
Foto: A. Wieberdink

Na Eindhoven (19/4) speelt het Academisch Genootschap de komende maanden nog in Amsterdam (22/4), Den Haag (28/4), Zaandam (12/5) en Antwerpen (27/5). Inlichtingen en reserveringen: tel. 124060.

AGENDA

Donderdag 12 april

De Bakkerij: The Vibe, reggae.
Schouwburg: Herman van Veen, 20.15 uur.

Vrijdag 13 april

Effenaar: No means No, Snuff en Strelnikoff, 21.00 uur.

Zaterdag 14 april

Effenaar: Gil Scott-Heron and his Amnesia, Express, 21.00 uur.

Zondag 15 april

Cathrien-kerk: Inleidend beiaardspel (cantates van Bach en Buxtehude) door Arie Abbenes, 13.00 uur.

Maandag 16 april

Centrum voor de kunsten: kindermusical Grenzeloos, 15.00 uur.

Dinsdag 17 april

Centrum voor de kunsten: kindermusical Grenzeloos, 15.30 en 19.30 uur.
POC: Pionasonates 22, 24, 26, 27 en 28 van Ludwig van Beethoven, Pascal Devoyon, 20.15 uur.

Woensdag 18 april

Centrum voor de kunsten: kindermusical Grenzeloos, 15.30 en 19.30 uur.
Schouwburg: Wara Wara, Wijnand Stoop, 14.30 uur
Bergruimte: Het Gevolg met 'De jongen van zee', 14.30 en 20.00 uur.

Donderdag 19 april

Schouwburg: het Akademisch genootschap met het toneelstuk 'La Rosa del Azafran', 20.15 uur.
Schouwburg: Trestle Theatre Company met 'Ties that blind', 20.30 uur.
Centrum voor de kunsten: Speeltoneeldag voor kinderen van 4-12 jaar, 11.00-16.00 uur, met om 11.00 uur de voorstelling 'De doos' door Theatergroep Toos.
Bergruimte: L'orage d'images, Orkater, 21.00 uur.

Vrijdag 20 april

Schouwburg: Trestle Theatre Company met 'Ties that blind', 20.30 uur.
Het Klein: Alles om een steen te verwijderen, Gabri Christa, 21.00 uur.
POC: Romantiek uit Rusland, Nieuw Sinfonietta Amsterdam, 20.15 uur.
Centrum voor de kunsten: Theater Amfibie met 'Rimpels en woelwater', 14.30 uur.
Centrum voor de kunsten: Presentatie werkwijk Jongerentheater, 20.00 uur.
Schouwburg: Het Zuidelijk Toneel met 'Alice Alice', 19.30 uur.
Fabriek: Lezing Leopold Manche (TUE) over 'Techniek en beeldende kunst', 18.00 uur.
Effenaar: Dean en Jean Wean, 21.00 uur.
Bergruimte: L'orage d'images, Orkater, 21.00 uur.
Het Apollohuis: Stevan Kovac Tickmayer met de Tickmayer Formatio, 20.00 uur.

Zaterdag 21 april

Het Klein: Alles om een steen te verwijderen, Gabri Christa, 21.00 uur.
Schouwburg: Het Zuidelijk Toneel met 'Alice Alice', 19.30 uur.
Schouwburg: De Tijd met 'De reisleidster', 20.30 uur.
Bergruimte: L'orage d'images, Orkater, 21.00 uur.
Karregat: Los Malandros.

Zondag 22 april

Muziekschool: pianist Rien de Waal speelt Schubert en Chopin, 12.15 uur.
Bergruimte: Klim Kindertheater met 'Razende ritmes', 14.30 uur.
Van Abbe: lezing door Ulrich Loock, Orten von Skulpturen, Harald Klingelhöller und Anderen, 15.00 uur.

Maandag 23 april

POC: Het Brabants Orkest en Het Brabants Saxofoonkwartet, 20.15 uur.
Café Wilhelmina: Tobias Delius Quartet, 21.00 uur.

Dinsdag 24 april

Schouwburg: Nationaal Theater Bratislava met 'Prins Igor', 20.15 uur.
Schouwburg: Dr. Ariënsgroep met 'Ons kent ons', 20.30 uur.

Woensdag 25 april

Schouwburg: Het Gevolg met 'De sneeuwman', 14.30 uur.

Donderdag 26 april

Schouwburg: Dr. Ariënsgroep met 'Ons kent ons', 20.30 uur.
Schouwburg: Toneelgroep Amsterdam met 'Vrijdag', 20.15 uur.
De bakkerij: trio The Copycat Trap, Effenaar: Ellen Fisher en Hearn Gadbois met 'Prevailing conditions + Coincidental', 21.00 uur.
POC: Romantiek in de moderne muziek, Schönberg Ensemble, 20.15 uur.

Vrijdag 27 april

Schouwburg: Verreck & Pleysier met 'Harde stukjes', cabaret, 20.30 uur.
POC: BRT Filharmonisch, 20.15 uur.
Effenaar: Africa Bambaataa (onder voorbehoud), 21.00 uur.
Bergruimte: Tegentijd met 'Virgo', 21.00 uur.

Films

Plaza Futura

13 t/m 19 april, 19.30 uur: Heavy Petting, (USA, 1988) van Obie Benz.
22.00 uur: Splendor (Italië, 1989) van Ettore Scola.
Zondag 15 april, 15.00 uur: A bout de souffle, (Frankrijk, 1955) van Jean-Luc Godard.
Maandag 16 april, 15.00 uur: Muriel (Frankrijk, 1965) van Jacques Tati.

Centrum voor de kunsten

Woensdag 18 april, 14.00 uur: Sjakie en de chocoladefabriek (USA).
Donderdag 19 april, 14.00 uur: Sprookje van Janco en Mariska, (Tsjechoslowakije).
Vrijdag 20 april, 14.00 uur: Sophie de kleine heks, (Tsjechoslowakije).

Effenaar

Donderdag 19 april, 21.00 uur: Wij heten allen Naaktgeboren, (Nederland, 1990) van Dick Verdult.
Dinsdag 24 april, 21.00 uur: Tartuff, (BRD, 1925) van Wilhelm Friedrich Murnau.
Woensdag 25 april, 21.00 uur: Faust, (BRD, 1926) van Wilhelm Friedrich Murnau.

WAT IS WIJSHEID?

Veranderingen op automatiseringsgebied gaan razendsnel. Personal Computers worden steeds krachtiger en sneller. Ook de geheugencapaciteit van PC's wordt steeds groter. Het is gewoon niet bij te houden. Toch wilt u (voor uzelf, voor de vakgroep of voor de faculteit) als u gaat automatiseren de beste kwaliteit voor een aantrekkelijke prijs.

Het begint allemaal met goede raad. Advies vindt u gewoon om de hoek: bij uw universitaire PC-shop. Daar staat de deur open voor iedereen met vragen over automatisering. Bent u geïnteresseerd in een netwerk of zoekt u juist een krachtige stand-alone PC, bij ons bent u aan het juiste adres. Bekijk bijvoorbeeld eens de bijzondere aanbiedingen hiernaast. Tot 1 juli 1990 drie ijersterke PC's voor buitengewoon scherpe prijzen. Bovendien geeft Commodore u de zekerheid van 3 jaar garantie. Als u overweegt om (verder) te gaan automatiseren denken we dat het verstandig is als u binnenkort eens bij ons binnenstapt.

Bel: 02503 - 73737.

INFORMATION & SERVICES

Zware jongens voor vederlichte prijzen.

Commodore PC 40-III

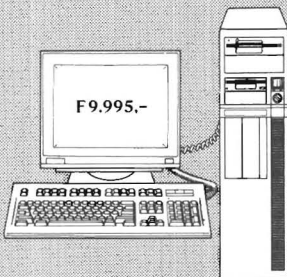
80286-12 MHz, 1 Mb, 40 Mb vaste schijfteenheid. VGA monitor. Universitaire prijs F 3.895,- incl. BTW.*

Commodore PC 50-II

80386 SX-16 MHz, 1 Mb, 40 Mb vaste schijfteenheid. VGA monitor. Universitaire prijs F 5.495,- incl. BTW.*

Commodore PC 60-III

Vloermodel. 80386-25 MHz, 2 Mb, 80 Mb vaste schijfteenheid. VGA monitor. Universitaire prijs F 9.995,- incl. BTW.*

* Alle systemen worden geleverd met MS-DOS en GW-Basic.

- MSWorks 2.0 NL
- Muis

F. 199,-
incl. BTW**

Commodore
3
jaar
garantie

** (adviesverkoopprijs F. 899,- incl. BTW)
Maximaal 1 exemplaar, alleen bij aankoop van een Commodore PC.

FACULTEITEN

Faculteitsberichten moeten uiterlijk vrijdagmiddag 15.00 uur bij de redactie van Cursor ingeleverd zijn. Duidelijk aangeven van welke faculteit de mededeling alomstig is. Faculteitsberichten moeten op floppy disk ingeleverd worden.

In principe worden faculteitsberichten maar één maal geplaatst. Een bericht voor meerdere faculteiten wordt één maal volledig en vervolgens alleen met verwijzing geplaatst. Bijvoorkeur géén samenvattingen toevoegen.

ALLE FACULTEITEN

Wijziging en uitbreiding van het Rooster: Tentamens Lente 1990

Di 5-6 nm 3) wordt 1)	Alle afd.	1A121 Industr. Marketing	
Ma 6-6 nm		5P130 Procescomputer systemen	toevoegen
Do 7-6 nm		5H070 Discrete Regelsystemen	vervalt
Vr 8-6 nm		5P130 Procescomputer systemen	vervalt
Vr 8-6 nm		5H070 Discrete Regelsystemen	toevoegen
Ma 18-6 nm		0L800 Logica	toevoegen
Vr 22-6 nm		0H020 Licht & Geluid	code wijzigen
Vr 1-6 nm	T&M-D	5J010 Grondsl. Telecommunicatie	vervalt
Vr 1-6 nm		0L600 Macro-economie & techniek	toevoegen
Wo 13-6 nm		0P610 Perceptie (zie 0P030)	toevoegen
Wo 13-6 nm		0N711 Onderhandelen	toevoegen
Vr 15-6 nm		0B090 Technische Economie	vervalt
Ma 18-6 nm		0L800 Logica	toevoegen
Za 23-6 nm		5K020 Informatietheorie 1	vervalt
Ma 11-6 nm	Bdk-P	1A010 Bedrijfseconomie A	1) vervalt
Za 23-6 nm		1Z210 Ontw. i.d. Org.kunde 1)	toevoegen
Wo 13-6 nm	Bdk-DK	0N711 Onderhandelen	toevoegen
Do 14-6 nm		0A800 Ondernemingsrecht	vervalt
Wo 20-6 nm		1Z070 Managem. Multinal. Ondern.	vervalt
Ma 18-6 nm	Wsk-D2	2P220 Optim.meth.Mod.en Algol 2	
toevoegen			
Wo 13-6 nm	W-P	2Y670 Lineaire Algebra 1	vervalt
Wo 13-6 nm		2Y670 Lineaire Algebra 2 v W 1)	toevoegen
Wo 13-6 nm		2Y660 Lineaire Algebra 2	toevoegen: ***)
Di 19-6 nm		7P030 Mechanica 3	toevoegen
Vr 8-6 nm	W-D1	4B510 Tribotechniek & Aandr.	toevoegen
Vr 8-6 nm		4B500 Tribotechniek 3) 3) wordt 1)	
Vr 8-6 nm		5H080 Intl. Elektr.Aandrijftechn	vervalt
Do 14-6 nm		5H080 Intl. Elektr.Aandrijftechn 1)	
toevoegen			
Do 14-6 nm		4B620 Intl. Elektr(& fluid)aandr	toevoegen
Wo 20-6 nm		4B510 Mechan. Aandr.	toevoegen
Wo 20-6 nm		4B620 Intl.(Elektr.&)fluid.aandr	toevoegen
Vr 8-6 nm	WMT-D1	4B500 Tribotechniek 4) 4) wordt 1)	
Ma 11-6 nm	E-D	5N080 Elektromagnetisme 2 vr E	vervalt
Do 7-6 nm	ITE-D	5H070 Discrete Regelsystemen	vervalt
Vr 8-6 nm		5H070 Discrete Regelsystemen	toevoegen
Wo 13-6 nm	T-DV	2Y660 Lineaire Algebra 2	toevoegen: ***)
Za 9-6 nm	B-P	7U070 (7U080) Archt. & St.Ontw.1	vervalt
Di 19-6 nm		7P030 Mechanica 3	toevoegen
Wo 6-6 nm	B-D1	2Y860 Fourierreeksen & Par.Dif.	toevoegen
Wo 6-6 nm		7S600 Bouwtechniek 3B	toevoegen
Ma 11-6 nm		0Z070 Techn.Innov. & Maatsch.	vervalt
Di 12-6 nm		7T510 A&O vd SV	vervalt
Wo 13-6 nm		7S560 Bouwtechniek 3 code 7S590	
Wo 13-6 nm	B-D2	0A450 Onderzoeksmethoden	vervalt
Wo 13-6 nm		0P030 Perceptie	toevoegen
Ma 11-6 nm	INF-D2	2K940 Predikatenlogica en mod.	toevoegen

Do 14-6 nm 2F620 Foutenverb codes 2 toevoegen
***) dwz Ook voor verkorte opleiding.

De sluitingsdatum voor aanmelding van tentamendeelname is voor het lentetrimester: 28 april.

Na deze datum worden zoals bekend, geen aanmeldingen in behandelingen genomen.

Tentamenbundels

Vanaf 23 april zijn er bij de Werkwinkel (HG 8.77) weer tentamenbundels verkrijgbaar van alle Wiskunde en informatica vakken (vakcode begint met een 2), die dit trimester getentamineerd worden. De Werkwinkel is dagelijks geopend van 12.40 tot 13.20 en in de tentamenperiode gesloten.

IPO-Colloquium

Dr. M. Gósy, Dept. of Phonetics, Linguistics Institute of the Hungarian Academy of Sciences, Budapest, Hungary, (The GOH hearing screening procedure), vrijdag 27 april om 11.00 uur.

Abstract

Good hearing does not ensure normal speech perception. Therefore, examination of hearing is very important, particularly when children acquire their mother tongue. There are many problems with the measurement of hearing and mass screening of children between ages 3 and 7. What criteria should a method for auditory screening of young children meet? The used sounds should be natural and familiar to the child. The task should be easy to understand. The measurements should yield the highest possible amount of information on hearing between 200 and 8000 Hz. These requirements are all met by the GOH screening procedure. It uses phonetically based artificial monosyllabic Hungarian words, with which the hearing capacity and the global speech perception ability of children can be judged easily. No expert assistance is required. The

significance of artificial words lies in their low-redundancy acoustic structure and in the special frequency structure which are based on research concerning acoustic cues of Hungarian sounds and sound combinations. On the basis of the child's responses, the type and extent of hearing loss, if any, can be defined.

More than 250 portable GOH devices, containing a modified tape recorder, a tape, and answer sheets, are being used, now, in Hungary.

Lezingencyclus Aangepaste Technologie

Woensdag 25 april, om 11.45 uur, in de collegezaal van de faculteit Werktuigbouwkunde (W-Hoog). Prof. ir. W. Riedijk (Technische Universiteit Wenen) zal de verstrengeling van ambachtelijke en industriële productie bespreken.

Eenzijds gaat ambachtelijke technologie aan industriële technologie vooraf. Anderzijds komen ideeën, techniek en organisatie bij het ambacht uit één vakkundig lijf en brein, terwijl deze in de industrie veelal opgedeeld zijn over vele lijven en breinen.

Meer informatie bij werkgroep WenS, W-Hoog 1.127.

Rekenencentrum cursussen.

Het Rekenencentrum organiseert speciaal voor administratief/secretarieel personeel een cursus voor het gebruik van formules en tabellen in WordPerfect 5.1. U kunt zich daarvoor inschrijven door een inschrijvingsformulier uit het cursusboekje in te vullen. Het inschrijvingsformulier is ook verkrijgbaar bij de cursusadministratie, RC-loge (tst.: 2220). Data: 26 en 27 april (2 ochtenden), 28 mei en 1 juni (2 ochtenden).

Colloquium software engineering

Het colloquium van prof.dr.ir. A. Hasman op 26 april gaat niet door; prof. Hasman zal op 17 mei zijn lezing houden. Op 3 mei zal dr. E.H.L. Aarts nogmaals een colloquium verzorgen.

WISKUNDE EN INFORMATICA

In de D-colloquium Informatica van woensdag 25 april, zal de afstudeerdocolloquium dr. P. de Bra spreken over afstudeermogelijkheden bij hem, met name op het gebied van databasesystemen. In. RC K2 om 10.45 uur.

Wiskunde-Informatica colloquium

René van Hassel (GBO, fac. WSK/I. (Singularly Perturbed Free Boundary Problems). 24 april van 10.45 uur - 12.30 uur, hoofdgebouw colloquiumzaal 6.96.

Prof.dr. Jiang Furu (Shanghai, P.R.C., tijdelijk UvA). (On boundary value problems for semilinear ordinary differential equations with turning points). 10 april van 10.45 - 12.30 uur, hoofdgebouw colloquiumzaal 6.96.

Samenvatting:

Er worden eenvoudige singulier gestoorde vrije randproblemen behandeld:

Van deze problemen zullen asymptotische ontwikkelingen worden geconstrueerd, zowel van de oplossing als van de bijbehorende vrije rand. Het is de bedoeling dat aan de hand van deze eenvoudige problemen, de toehoorders een idee kunnen krijgen van de gebruikte constructiemethoden in zijn proefschrift. Bovendien zal er aandacht worden besteed aan de methode waarmee de correctheid van de geconstrueerde benaderingen kan worden bewezen.

Aanmelden Predikatenlogica en modellen (2K940)

De schriftelijke examinering van het examenonderdeel Predikatenlogica en modellen (2K940) zal plaatsvinden op maandag 11 juni van 9.00 - 12.00 uur. De herkansing is op maandag 20 augustus d.a.v. eveneens van 9.00 - 12.00 uur. Aanmeldingen voor de juni zitting dienen te geschieden bij de CSA voor 28 april

Optimaliseringsmodellen 2 (2P220)

Het examenonderdeel Optimaliseringsmethoden, modellen en algoritmen 2 (2P220) zal in het lente-trimester schriftelijk worden afgenomen op maandag 18 juni van 9.00 - 12.00 uur. Aanmelden hiervoor kan tot 28 april bij de Centrale Studentenadministratie.

NATUURKUNDE

In het kader van college bijzondere onderwerpen de natuurkunde (3A370), vindt op 23 april van 11.45 uur tot 12.30 uur in collegezaal 7 van het auditorium de volgende lezing plaats:

'Optische Stroop', dr. K.A.H. van Leeuwen (TUE).

Optische stroop is een nieuw fenomeen waarbij atomen worden opgevangen in het kruispunt van zes laserbundels. De snelheid van de atomen wordt op dit kruispunt sterk afgeremd (vandaar die stroop). Het ijle gas van langzaam bewegende atomen laat bestudering van de materie toe die tot voor kort ondenkbaar was.

WERKTUIGBOUWKUNDE

Voor de uitreiking van het Ingenieursdiploma van de faculteit Werktuigbouwkunde (D2) te houden op maandag 23 april 1990 hebben de volgende kandidaten zich aangemeld: A.H.J.A. Aarts, J.W.M. Essers, R. Guldemeester, R.P. Hoitsma, J.T.E.C. Notermans, F.P.A. Podbevsek, E.M. Rekkers, E.J.J. Schoeber, C.J.T. v.d. Weijr, B.G.J. Wijers.

De diploma-uitreiking zal plaatsvinden in het auditorium om 16.00 uur, met daarna aansluitend de receptie in de Senaatszaal van het auditorium.

Lezingencyclus Aangepaste Technologie

Zie onder alle faculteiten.

Het college Dyn. Belaste Constr. II (4L520) van prof.ir. J.L. Overbeeke van 18 mei wordt verzet naar woensdag middag 30 mei, van 13.30 tot 16.00 uur. Deze zal wordt nog bekend gemaakt.

Voor internationale stages moet u natuurlijk bij een internationale onderneming zijn: DSM

DSM neemt een prominente plaats in op de ranking van de top-chemiebedrijven in Europa. Maar ook in de Verenigde Staten en in het Verre Oosten stijgt DSM op de ladder van de bekendste producenten van chemische produkten. DSM heeft deze internationale markten zo succesvol kunnen aanboren door internationale normen aan te leggen. Niet alleen voor zijn produkten, maar ook voor zijn medewerkers.

In dit kader acht DSM het belangrijk om jonge mensen de kans te geven kennis te maken met deze internationale normen. Daarom biedt het concern een 15-tal buitenlandse stages aan voor **academici** in de laatste fase van hun studie. Stages in de werkgebieden **Research en Development, Produktie en Techniek en Marketing en Economie**. In plaatsen als Genève Zwitserland, Barcelona Spanje, Augusta USA, Clayton Australië, Como Italië...

Mogelijk als afstudeerstage voor studenten **bedrijfskunde, bedrijfseconomie**. Of als bedrijfs- c.q. researchstage voor (minimaal) 3e jaars en ouder in **chemische technologie, werktuigbouw en chemie**.

De stage-perioden zullen in principe beginnen in de tweede helft van 1990.

Kandidaten kunnen hun interesse kenbaar maken door een brief vergezeld van een uitgebreid curriculum vitae inclusief cijferlijst binnen 14 dagen na het verschijnen van deze advertentie te zenden aan DSM, Management Development, Internationale Stages, Postbus 6500, 6401 JH Heerlen, onder vermelding van nummer 9011. De selectieprocedure zal eind mei 1990 afgerond zijn.

Als u opteert voor een afstudeerstage dient u tevens naam en adres van uw afstudeerhoogleraar te vermelden.

We hebben een oplossing of we vinden er een.

■ Het practicum Dyn. Belaste. Constr. II (4L523) wordt gegeven van 14 mei t/m 17 mei (1 middag) en op 29 mei (1 middag). Opgeven vóór 4 mei bij hr. Jonkers, kamer W-hal 1.21, tel. 3519.

ELEKTROTECHNIEK EN INFORMATIETECHNIEK

■ Begeleiders gevraagd

Op 17 en 18 april vinden de VWO-voorlichtingsdagen voor 5 en 6 VWO plaats. Hiervoor worden begeleiders (studenten/medewerkers) gezocht, die tegen een geringe consumptieve beloning bereid zijn om een groep mensen vanuit het Auditorium naar E-hoog te begeleiden. Alles bij elkaar kost dit nog geen uur. Inschrijving en inlichtingen: Studentenburo-E, EH 1.28

Bedrijfsstage Informatie Uur (BSIU)

Woensdag 25 april tussen 12.30 uur en 13.30 uur in College zaal EH organiseert het Studentenburo wederom het BSIU voor alle E studenten op onze faculteit. Ir. J. Corzilius, externe stagecoördinator van de TU, geeft informatie over binnen- en buitenlandse stages, Philipsstages, IAESTE en dergelijke. Na afloop zal er nog gelegenheid zijn tot het stellen van vragen.

■ Stagevoordrachten

P.P.J. Hensgens. (Een verbeterde spraakmodule voor de possum; een spraakhulpmiddel voor gehandicapten).
19 april 1990, EH 4.15.

E.A. Baars. (Het omzetten van commands in Petri netten).
24 april om 11.00 uur, EH 7.14.

■ Afstudeervoordrachten

G. Heerkens. (Specificatie, implementatie en realisatie van een verscijferende PC-kaart voor ISDN).
23 april om 15.00 uur, EH 10.11.

N.A. Manders. (Voortplanting van bliksemoverspanningen op transmissielijnen met corona).
26 april om 14.00 uur, EEg 2.21.

E. Roks. (Design and modelling of resonant Reflector (RR) Lasers in InGaAsP/InP and hybrid structures).
27 april om 11.30 uur, EH 11.35.

SCHEIKUNDIGE TECHNOLOGIE

■ Colloquium

Korte voordrachten over praktisch werk in chemische bedrijven, dinsdag 1 mei om 12.45 uur in de collegezaal T-laag.

T. Kajbic, (Literatuurstudie naar de milieuschadelijke aspecten van de productie van aspartaam, epichloorhydrine, terathane en dichloorbenzonitril), DBW/RIZA Lelystad.

A.H. Janssen, (De extractieve destillatie van propeenoxide met n-heptaan.), SNC Moerdijk, Klundert

H. Perre, (Metal Organic Vapor Phase Epitaxy met GaAs-en InP-substraten), Philips Limeil Brevannes, Frankrijk.

E.H.M. Dohmen, (Het testen van retentiemiddelen.), KNP, Maastricht
B. Heskamp, (De optimalisatie van meststoffenproductie), Kemira, Pernis.

■ Repetitie bij drs. A.J. Vervoorn op donderdag 26 april om 14.00 uur in het talenpracticum, Hoofdgebouw, HG 8.61. Opgave voor deelname aan deze colloquia en eventuele berichten van verhindering gelieve u te richten aan: P. de Greef, Bureau studentenadministratie SH. 01.09, tst. 3004.

■ Colloquium

Korte voordrachten over praktisch werk in chemische bedrijven, dinsdag 8 mei a.s. om 12.45 uur in de Collegezaal T-laag.

M. Ponje, (Bestudering van het slobproces), KNP, Maastricht
J.W.P. Kurris, (Overspray-defecten in autolakken), Akzo Coatings, Sassenheim.

P. Tullemans, (Invloed van tijd, vochtgehalte en viscositeit op het pelletisatieproces), Akzo research lab, Arnhem (Arla).

J. Huskens, (Onderzoek naar het functioneren van Budelco's roostovens), Budelco, Budel- Dorplein.

■ Repetitie bij drs. A.J. Vervoorn op donderdag 3 mei om 14.00 uur in het talenpracticum, Hoofdgebouw, HG 8.61. Opgave voor deelname aan deze colloquia en eventuele berichten van verhindering gelieve u te richten aan: P. de Greef, Bureau studentenadministratie SH. 01.09, tst. 3004.

■ Schuit katalyse symposium

prof.dr.ir. J.M.L. Penninger, AKZO Chemicals Hengelo, ('Superkritisch water als reactiemedium organische moleculen'), 25 april om 16.00 uur, grote collegezaal, T-laag.

Samenvatting

Water boven het kritisch punt (374°C, 22.5 MPa) is een nog nauwelijks geëxploreerd reactiemedium voor organische moleculen. Door een betrekkelijk kleine verandering van de druk bij ca. 390-400°C verandert het solvent karakter van superkritisch water dusdanig dat radicaleaire koolwaterstofreacties overgaan in ionogene reacties. Als resultaat wordt een, soms drastische, verandering in de selectiviteit van de chemie waargenomen. Mogelijkheden worden hierdoor geboden om o.a. olie te winnen uit steenkool en om organische afval (zoals dioxinen) te vernietigen.

BOUWKUNDE

■ Tussencolloquium

E. ten Dam. ('Match' gebouw / gebruiker? orientatie en concept model t.b.v. het stadhuis / bibliotheek complex in Den Haag).
26 april om 11.00 uur, videoroom HG. 4.95.

Ledenvergadering Cheops

25 april is er een ledenvergadering van studievereniging Cheops, vergaderruimte vloer 5 om 15.00 uur.

INSTITUUT VERVOLGOPLEIDINGEN

■ Eindcolloquium

Johan Lammers, ('Een adaptieve bloeddruk regeling, gerealiseerd met een expert systeem'), 25 april om 14.00 uur, Colloquiumzaal Vakgroep Medische Electrotechniek EH 3.13

Samenvatting

Tijdens en na hart operaties wordt de bloeddruk van de patient dikwijls verlaagd door infusie van een vaatverwijdend middel. Automatische regeling is mogelijk mits de regeling zich aanpast aan de patient-gevoeligheid, die onbekend is en tussen patienten onderling sterk kan variëren. Voor optimale veiligheid bevat het expert systeem specifieke medische kennis.

■ Eindcolloquium korte onderzoekersopleiding Scheikundige Technologie R.W. Sparidans, ('De analyse van de intermoleculaire structuur van styreen acrylaat copolymeren m.b.v. vloeistofchromatografie'), 19 april om 11.00 uur, Colloquiumzaal SH 2.10

Samenvatting

Ontwikkelen van een methode om copolymeren te scheiden naar chemische samenstelling. Dit is gedaan m.b.v. vloeistofchromatografie, waarbij een elutiegredient werd aangelegd van een slecht naar een sterk oplosmiddel. Dit soort scheidingen werd zowel op polaire als apolaire stationaire fasen uitgevoerd. Deze methode wordt toegepast in het onderzoek naar de zeer gecompliceerde reactiekinetiek van het emulsiocopolymerisatieproces. Bij dit onderzoek is het van belang om de 2-dimensionale molecuulmassa chemische samenstellingsverdeling te kunnen bepalen. Met een combinatie van exclusiechromatografie (molecuulmassa) en de nu ontwikkelde scheidingen (chemische samenstelling) is dit voor verschillende copolymeersystemen mogelijk.

■ Eindcolloquium ontwerpersopleiding Procestechologie Ir. J.P.G. Vissers, ('Her-evaluatie van polypivalolacton'), 25 april om 14.00, Scheikunde laag TL 0.29, zaal Vogelkooi

Samenvatting

Polypivalolacton is een hoog-kristallijne thermoplastisch te verwerken polyester die alle karakteristieken heeft om tot de categorie van technische kunststoffen te behoren. Daarnaast zijn vele economische voordelen verbonden aan de toepassing van dit polymeer in o.a. de verpakkingsmiddelen- en textielindustrie en in de medische wetenschap. Van de vele aspecten die de polypivalolacton technologie biedt, gaande van de monomeersynthese tot aan de uiteindelijke toepassing als (hoogwaardige) kunststof, zullen er enkele besproken worden.

In opdracht van de Universiteitsraad zoekt de Vertrouwenscommissie van de raad kandidaten voor de functie van

Voorzitter van de Universiteitsraad V/M

die per 1 oktober 1990 vacant is. De Vertrouwenscommissie heeft de opdracht bij de selectie uit te gaan van de volgende criteria.

1. Algemeen

De voorzitter dient

- 80% van de werktijd beschikbaar te stellen voor de Universiteitsraad;
- ten minste enige jaren actief deel uitgemaakt te hebben van de TU-gemeenschap.

2. Intermediair UR-CvB

De voorzitter dient

- inzicht te hebben in de bestuursproblematiek op UR-niveau en te weten wat er zich op het midden- en basisniveau afspeelt;
- bestuurlijk inzicht te hebben op het werkkterrein door de commissies van de Universiteitsraad (Onderwijs en Onderzoek, Beleidsontwikkeling en Financiën);
- bestuurlijke ervaring te hebben in democratische organen.

3. Technisch voorzitterschap

De voorzitter dient

- ervaring te hebben als voorzitter;
- te beschikken over verbale begaafdheid en het vermogen tot luisteren;
- vergaderingen zodanig te kunnen voorzitten dat alle meningen tot hun recht komen;
- ook in moeilijke situaties de UR effectief te kunnen vertegenwoordigen.

De voorzitter wordt in de uitoefening van zijn/haar taak bijgestaan door het Secretariaat UR en het Presidium. Hij/zij wordt door de raad gekozen voor een periode van 2 jaar, en moet in beginsel bereid zijn zich voor een tweede termijn beschikbaar te stellen. Het College van Bestuur wijst erop dat afspraken zullen worden gemaakt over de terugkeer van gekozen bestuurders naar hun huidige functie na het verstrijken van de benoemingsperiode. Bij gelijke geschiktheid zal de voorkeur naar een vrouw uitgaan.

De Vertrouwenscommissie verzoekt hen die voor deze functie belangstelling hebben, en degenen die de aandacht willen vestigen op mogelijk geschikte kandidaten, dit uiterlijk 24 april a.s. te laten weten aan de secretaris van de Vertrouwenscommissie, W.J.M. van der Heijden, Bestuursgebouw 0.3, tst. 2554/4193.

Sportuitslagen

Tweede team Studs onervaren

Afgelopen zondag verloor het tweede honkbalteam van de Studs de oefenwedstrijd tegen DVS 2 met 17-10. Het is dit jaar voor het eerst sinds lange tijd dat de Studs met twee teams uitkomen. Het tweede team heeft dan ook nog niet zoveel ervaring.

Nayade terug op oude niveau

Na twee wedstrijden te hebben verloren in de play-offs is het eerste team van waterpoloclub Nayade terug op haar oude niveau. Met overmacht versloeg het team afgelopen weekend concurrent Arethusa uit Oss. Het tweede team van Nayade verloor de eerste wedstrijd om het kampioenschap van de kring Brabant. Met 8-3 werd van Nautilus verloren.

Goede prestatie Tamar 2

Het tweede herenteam van Tamar heeft gewonnen van de nummer twee uit de competitie. Het eerste damesteam van Tamar verloor van de nummer één van de ranglijst. Ook Dames 2 verloor ondanks een goed gespeelde wedstrijd. Dames 3 heeft met 3-0 verloren.

Opening roeiseizoen

Roeivereniging Thêta kende wisselende resultaten tijdens de roeiwedstrijden op de Amstel en de Head of the River. Vooral tijdens de vierkamp op de Amstel waren er veel problemen. De Eindhovense roeiers misten vooral ervaring met slecht weer en bochten. Tijdens de wedstrijd op de Head of the River die onder ideale weersomstandigheden werd gehouden, waren de prestaties dan ook beter.

Slecht weekend voor Taveres

Tafeltennisclub Taveres heeft een teleurstellend weekend achter de rug. Alleen het eerste team kon een overwinning boeken. Met 6-4 werd van Deurne 1 gewonnen. Het vierde team kwam niet verder dan een 5-5 gelijkspel.

Vieringen rond pasen

Donderdag 12 april, 19.30 uur. Witte Donderdagviering.

Vrijdag 13 april, 19.30 uur. Goede Vrijdagviering.

Zaterdag 14 april, 22.00 uur. Viering van de Paaswake.

Zondag 15 april, 11.00 uur. Viering van Pasen.

Zondag 22 april, 11.00 uur. Oecumenische viering rond Amnesty International in samenwerking met de plaatselijke werkgroep, voorganger: Wim de Leeuw.

De vieringen vinden plaats in de kapel aan de Kanaalstraat 6 achter de Paterskerk.

april

In de week na Pasen zijn er geen activiteiten in Carrefour.

maandag 23

20.00 uur, Carrefour, belijdenisvragen, Wim de Leeuw

woensdag 25

20.00 uur, Carrefour, Meditatief schilderen, Josine van Amsterdam

22.00 uur, Carrefour, ESKafee

20.00 uur, De Vetbergen 15, Waalre - DWA-groep, Tiny v.d. Ven, Sjeff Ernes

donderdag 26

20.00 uur, Carrefour, de bijbel anders - biblio-drama, Roel Hekking

zondag 29

11.00 uur, kapel Kanaalstraat 6, oecumenische viering. Voorganger: Frank van Helmond.

Anki Peper heeft vanaf Pasen studieverlof. Tot augustus is zij niet beschikbaar voor het studentenpastoraat.

De AOR rond Pasen

Tijdens de paasvakantie is de AOR-bovenbar geopend vanaf 17.00 uur, behalve eerste en tweede paasdag. De AOR-benedenbar is van 13 april tot en met 20 april gesloten.

Film: The Accused

AOR-bovenbar, zondag 22 april
aanvang 21.00 uur

Film: Una Giornata Particolare

AOR-benedenbar, maandag 23 april
aanvang 21.00 uur

Jazz-avond

AOR-benedenbar, woensdag 25 april, aanvang 21.00 uur,
open tot 02.00 uur

Bouwkundespektakel

AOR-bovenbar, vrijdag 27 april
aanvang 20.00 uur

Band: Magic Frankie ▼

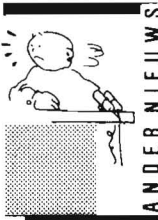

Dekate Mousa bekijkt stroboscoop

Op dinsdagavond 24 april onderzoekt de Eindhovense Studenten Film- en Fotovereniging Dekate Mousa de mogelijkheden van een stroboscoop. Belangstellenden kunnen vanaf 20.00 uur terecht in de verenigingskamer in de bunker (ingang in de fietsenstalling).

international neighbour group

Next excursion: National flower park Keukenhof on 27th April. From 12.00 uur. Pay at secretariat: C. van Woonessel, paviljoen C6, monday wednesday and friday mornings. The excursion to a Van Gogh exhibition is in September.

INSTITUUT VOOR

In september 1990 begint de postdoctorale beroepsopleiding

Kennissystemen

voorheen de 2e fase Beroepsopleiding
Alfa- en Gamma-Informatiekunde (BAGI)

Bestemd voor:

- afgestudeerden WO en HBO
- docenten in het hoger onderwijs (NaBoNT programma)
- bedrijfsfunctionarissen.

De opleiding is deeltijds waarvan één jaar cursorisch en een half jaar praktijkopdracht.

Zij wordt verzorgd door het

Instituut voor Kennissystemen

dat nauw verbonden is met de Hanzehogeschool en de Rijksuniversiteit Groningen.

.....

Stuur mij:

- ☐ informatie over voorlichtings-bijeenkomsten, en/of
- ☐ informatie over de postdoctorale opleiding, en/of
- ☐ informatie over het IKS, en/of
- ☐ informatie over de speciale opleiding voor docenten.

naam _____

functie _____

adres _____

postcode _____ woonplaats _____

telefoon _____

Instituut voor Kennissystemen. Inlichtingen: 050-133544.

.....

POSTADRES

Postbus 7080
9701 JB Groningen

050-133544

Partner Consult

Adviesbureau voor partnerkeuze in Zuid- en Oost-Nederland voor het Acad., H.B.O. of vergelijkbaar ontwikkelingsniveau

U hebt het druk, fijne vrienden en interessante hobbies maar..... u mist die ene vaste partner. U kiest niet voor toeval, wel voor doelgericht zoeken.

Partner Consult kan u daarbij helpen. Wij zijn erkend door de raad van Toezicht van WVC. Voor informatie of aanvragen van brochure, bel:

Mw. drs. M.de Bruijn, tel: 04124-1617 of Mw. T.Manshanden, tel: 040-551597

Nieuwe salarismaatregelen per 1 april van kracht

Met ingang van 1 april 1990 worden de maandelijkse salarisbedragen van het burgerlijk rijkspersoneel verhoogd. De verhoging van de salarissen bestaat uit een tweetal elementen: Een algemene verhoging van de salarisbedragen van 2,6%. En een gedifferentieerde salarisverhoging voor salarisbedragen vanaf fl. 3.726,- welke verband houdt met de gemiddelde beloningsachterstand van grote groepen overheids- personeel ten opzichte van qua functieniveaus vergelijkbare werknemers in het bedrijfsleven.

Daarnaast is besloten te komen tot een herstructurering van de BBRA-schalen 14 tot en met 18. Met deze maatregel wordt een harmonisering in de onderlinge verhoudingen tussen en in de structuur van bedoelde salarisschalen bereikt.

Een tabel met de nieuwe salarisbedragen vindt u onderstaand. Toelagen toegekend op grond van het Bezoldigingsbesluit Burgerlijke Rijksambtenaren (BBRA 1984) en toelagen, welke krachtens een BBRA-overgangsregeling nog van toepassing zijn, worden - voor zover nodig - overeenkomstig aangepast.

Verhoging franchisebedrag pensioen

Het vrijgestelde bedrag (franchise) voor de berekening van het pensioenbijdrageverhaal is gekoppeld aan het bruto AOW-pensioen. Naar het zich laat aanzien wordt de uitkering voor een AOW-gerechtigde ingaande 1 april 1990 verhoogd. Deze verhoging leidt met ingang van dezelfde datum tot een verhoging van de franchise voor de berekening van het pensioenbijdrageverhaal. Het franchise-bedrag bedraagt per 1 april 1990 fl. 2.662,- per maand (was fl. 2.660,- per maand).

Wijzigingen tarieven groene tabel

Ingaande 1 april 1990 is een wijziging in de tarieven van de groene tabel voor loonbelasting/premie volksverzekeringen van toepassing.

Minimum vakantie-uitkering

De aanspraak op de vakantie-uitkering bedraagt 8% van de bezoldiging. In verband met de algemene salarisverhoging is besloten het minimumbedrag in de vakantie-uitkering - voor zover van toepassing - te verhogen tot fl. 208,07 (was fl. 202,80).

Verlaging VUT-Leefijdsgrens

De voor de jaren 1988 en (een deel van) 1989 overeengekomen maatregel tot tijdelijke verlaging van de leefijdsgrens voor vrijwillig vervroegd uittreden voor het overheidspersoneel tot 60 jaar zal voor het jaar 1990 worden verlengd.

Grensbedrag ambtenaarschap

Het grensbedrag voor het verkrijgen van het ambtenaarschap in de zin van de Algemene Burgerlijke Pensioenwet is per 1 april 1990 gewijzigd van fl. 8.328,67 in fl. 8.545,33 per jaar.

Eenmalige uitkering

Aan het overheids- en onderwijspersoneel dat op 1 april 1990 in dienst is, wordt een eenmalige bruto-uitkering ten bedrage van fl. 250,- toegekend met inachtneming van het volgende: - degenen, die een deeltijd dienstbetrekking vervullen ontvangen een uitkering naar rato van hun werktijd; - degenen, die wegens bijzondere omstandigheden, zoals ouderschapsverlof, buitengewoon verlof, verlof in verband met ziekte, slechts

een deel van hun salaris genieten ontvangen een uitkering naar rato van het aldus behouden salaris; Aangezien het een éénmalige uitkering betreft is voor het toekennen van de uitkering een peildatum overeengekomen. Als peildatum geldt 1 april 1990. Dit betekent dat de situatie op die datum bepalend is voor de vraag of en in welke mate de eenmalige uitkering wordt toegekend. De eenmalige uitkering wordt aangemerkt als ambtelijk inkomen in de zin van de Algemene Burgerlijke Pensioenwet. De uitkering vormt geen onderdeel van de berekeningsbasis voor de vakantie uitkering en wordt niet betrokken bij de berekening van vergoedingen en toelagen, zoals overwerk, onregelmatige dienst etc. De eenmalige uitkering zal tegelijkertijd met het salaris en de vakantie-uitkering in de maand mei 1990 betaalbaar worden gesteld.

Overige maatregelen

Tenslotte zal voor het arbeidsvoorwaardenbeleid in de decentrale sectoren m.i.v. 1 juli 1990 een percentage van de loonsom beschikbaar komen. De bestemming hiervoor zal in de sectorale overlegsgremia aan de orde komen.

Als bijdrage in de kosten van de Interimvoorziening weduwnaarspensioen is ingaande 1 januari 1990 voorzien in een bedrag overeenkomend met 0,05% van de loonsom.

Vergoeding reiskosten woon-werkverkeer

In verband met de tariefswijziging openbaar vervoer per 1 april zijn vanaf deze datum enkele bedragen die betrekking hebben op de vergoeding van reiskosten van woon-werkverkeer gewijzigd: Voor personeelsleden die ontheven zijn van de verhuisplicht (ongehuwden met een eigen huishouding en gehuwden) is het maximum bedrag van de maandelijkse vergoeding vanaf 1 april verhoogd van f 143,- naar f 146,-; het bedrag aan reiskosten dat voor eigen rekening blijft is met ingang van 1 april eveneens verhoogd van f 58,75 naar f 66,- per maand. een en ander wordt verwerkt bij de salarisbetaling over de maand mei.

Inpassingstabel per 1 april 1990

1-1-1989	1-4-1990	1-1-1989	1-4-1990
J 982,-	1.008,-	3.895,-	4.000,-
J 1.005,-	1.031,-	3.978,-	4.087,-
J 1.028,-	1.055,-	4.062,-	4.173,-
J 1.050,-	1.077,-	4.144,-	4.258,-
J 1.095,-	1.124,-	4.228,-	4.345,-
J 1.178,-	1.209,-	4.394,-	4.516,-
J 1.205,-	1.237,-	4.577,-	4.705,-
J 1.233,-	1.265,-	4.757,-	4.891,-
J 1.260,-	1.292,-	4.941,-	5.081,-
J 1.314,-	1.348,-	5.115,-	5.262,-
J 1.375,-	1.411,-	5.290,-	5.442,-
J 1.406,-	1.443,-	5.464,-	5.622,-
J 1.439,-	1.476,-	5.624,-	5.789,-
J 1.470,-	1.508,-	5.785,-	5.955,-
J 1.533,-	1.573,-	5.946,-	6.122,-
J 1.571,-	1.612,-	6.107,-	6.289,-
J 1.607,-	1.650,-	6.190,-	6.376,-
J 1.644,-	1.687,-	6.271,-	6.459,-
J 1.680,-	1.723,-	6.432,-	6.626,-
J 1.752,-	1.798,-	6.593,-	6.794,-
J 1.768,-	1.814,-	6.755,-	6.961,-
J 1.808,-	1.856,-	6.957,-	7.171,-
J 1.850,-	1.898,-	7.063,-	7.281,-
J 1.890,-	1.939,-	7.164,-	7.386,-
1.964,-	2.015,-	7.366,-	7.596,-
1.971,-	2.022,-	7.569,-	7.806,-
2.009,-	2.062,-	7.681,-	7.923,-
2.055,-	2.109,-	7.783,-	8.031,-
2.100,-	2.154,-	7.986,-	8.253,-
2.146,-	2.202,-	8.201,-	8.481,-
2.190,-	2.247,-	8.319,-	8.715,-
2.238,-	2.297,-	8.432,-	8.715,-
2.289,-	2.348,-	8.659,-	8.996,-
2.353,-	2.414,-	8.887,-	9.286,-
2.424,-	2.487,-	9.156,-	9.586,-
2.505,-	2.570,-	9.421,-	9.895,-
2.589,-	2.656,-	9.688,-	10.214,-
2.672,-	2.742,-	9.957,-	10.544,-
2.755,-	2.826,-	10.223,-	10.884,-
2.836,-	2.909,-	10.491,-	10.884,-
2.914,-	2.990,-	10.817,-	11.235,-
2.993,-	3.071,-	11.139,-	11.597,-
3.072,-	3.153,-	11.463,-	11.972,-
3.152,-	3.234,-	11.789,-	12.358,-
3.231,-	3.315,-	12.115,-	12.756,-
3.307,-	3.393,-		
3.388,-	3.476,-		
3.472,-	3.562,-		
3.557,-	3.650,-		
3.641,-	3.736,-		
3.726,-	3.827,-		
3.810,-	3.913,-		

* J = Inpassingstabel betreffende salarisschalen voor jeugdige ambtenaren.

Inlichtingen: Salarisadministratie DPZ, tst. 2085, 2089 of 2094.

AGENDA

april	
17/18	VWO-voorlichtingdagen
17	Promotie ir. G.F.M. Hoedemakers
20	Promotie ir. R. Miesen
	Promotie ir. A.J.J. van Es
23	I-diploma-uitreiking fac. W
	UR vergadering
24	Afscheidscollege prof. dr. M.P.H. Weenink (FacE)
25	I-diploma-uitreiking fac. Bdk
26	I-diploma-uitreiking fac. Wsk/I
27	Dies Natalis 1990
mei	
1	Promotie drs R.A.M. van Brunschot
2	I-diploma-uitreiking fac. N
4	Intreerede prof. dr. R.M.M. Mattheij (Fac Wsk)
7/8	Strategisch Management
17	I-diploma-uitreiking fac. E
23	I-diploma-uitreiking fac. B
28	UR vergadering
30	I-diploma-uitreiking fac. Bdk

INTERNE VACATURES

Met het oog op het streven naar de opbouw van een evenwichtiger personeelsbestand worden vrouwen nadrukkelijk uitgenodigd te solliciteren.

Faculteit Bouwkunde
Vakgroep Constructief Ontwerpen

Universitair Docent M/V (3 dagen per week)

(V38129)

De vakgroep Constructief Ontwerpen is belast met het onderwijs en het onderzoek op het gebied van het ruimtelijk en technisch vormgeven (ontwerpen en berekenen) van (draag-)constructies van gebouwen in diverse materialen en op het gebied van de technische mechanica.

In het eigen laboratorium van de vakgroep onderzoekt men bouwelementen, constructiedelen en hun aansluitingen en grondmonsters, experimenteel, op ware grootte en op schaal, alsmede door computersimulatie.

Taken:

- Onderwijs:
 - begeleiden van vakcoëfeningen op het gebied van constructief ontwerpen (in hout en beton);
 - medewerken aan de colleges houtconstructies;
 - begeleiden van projectwerk.
- Onderzoek:
 - het verrichten van wetenschappelijk onderzoek op het gebied van constructief ontwerpen in hout.

Vereist:

- ingenieursdiploma Bouwkunde of Civiele Techniek met als afstudeerrichting constructief ontwerpen;
- ervaring en affiniteit met het ontwerpen van houtconstructies.

Salaris:

het salaris is overeenkomstig de voor universitair docent geldende salarisschalen.

Aanstelling:

geschiedt in tijdelijke dienst, voorlopig voor een termijn van twee jaar.

Inlichtingen:

betreffende de functie: ir. F. Schot, tst 3928.
Overige informatie: ing J.Th. Herder, personeelsadviseur, tst 3930.

Schriftelijke sollicitaties binnen een week na publicatie te richten aan de directeur beheer van de faculteit Bouwkunde, onder vermelding van het vacaturnummer.

Faculteit Wijsbegeerte en Maatschappijwetenschappen
Instituut voor Perceptie Onderzoek/Stichting Spraaktechnologie

Informaticus M/V

(V31066)

Het project "Analyse en Synthese van Spraak" is een landelijk opgezet onderzoeksprogramma dat zich onder andere ten doel heeft gesteld eind 1990 een hoogstaand laboratoriumsysteem voor de automatische omzetting van tekst naar spraak gereed te hebben.

Bij dit project zijn de volgende instituten betrokken: het Instituut voor Perceptie Onderzoek (IPO) te Eindhoven, het Dr. Neher Laboratorium te Leidschendam en de fonetische instituten van de Universiteiten te Amsterdam, Leiden, Nijmegen en Utrecht. Hier wordt door verschillende disciplines (taalkunde, fonetiek, akoestiek) gewerkt aan de inhoudelijke kennis om zo'n systeem te realiseren. De softwarematige integratie van deze inspanningen tot een laboratoriumsysteem vindt plaats op het IPO.

Taken:

Een eerste prototype van het laboratoriumsysteem, Spraakmaker geheten, is recentelijk gereed gekomen. De kern van Spraakmaker is in Prolog geïmplementeerd. Hieraan zijn een aantal Prolog, Pascal en Fortran modules gekoppeld, die elk een bepaald aspect van de inhoudelijke kennis aanleveren. In de loop van dit jaar dient dit systeem uit te groeien tot een volwaardig en gebruikersvriendelijk experimenteersysteem voor tekst naar spraak omzetting. Van de kandidaat wordt verwacht dat hij/zij een bijdrage levert, zowel aan het verhogen van de gebruikersvriendelijkheid als aan het verhogen van de snelheid van het systeem.

Gevraagd:

Hogere Beroepsopleiding Informatica.
Kennis van Prolog en Pascal strekt tot aanbeveling.

Salaris:

afhankelijk van ervaring tot maximaal fl. 4.144,- bruto per maand.

Aanstelling:

geschiedt in tijdelijke dienst tot eind 1990.

Inlichtingen:

betreffende de functie: dr. ir. H.C. van Leeuwen, tst 2217.
Overige informatie: Mw. W. van Eck, personeelsadviseur, tst 4886.

Schriftelijke sollicitaties binnen een week na publicatie te richten aan de directeur beheer van de faculteit Wijsbegeerte en Maatschappijwetenschappen, onder vermelding van het vacaturnummer.

PERSONEELS-VERENIGING

Bridge-drive

De sectie bridge van de PV houdt op woensdag 9 mei een paren bridge-drive in het PVOC, aanvang 19.30 uur. Hoewel er tijdens de normale bridge-avonden van de sectie niet gerookt mag worden, zal dit verbod niet gelden voor deze avond. Wel worden de rokers verzocht het roken in de speelruimte zoveel mogelijk te beperken. Deelname is gratis en aanmelden kan bij Cor Rooijackers, RC 1.4, bij Else van Eyndhoven, NA 1.35 en bij Huub Schols, HG 7.14.

AGENDA

mei
do 3 kamer- en tuinplanten verzorgen
vr/za 4 en 5 toertocht Altenahr
wo 9 bridge-drive
vr 11 vertrek busreis Hongarije
ma 21 start jeu de boules toernooi
zo 27 puzzelfietstocht

juni
zo 10 kanotocht
za 16 Land van Ooit

VERKIEZINGEN

'90

De termijn, waarbinnen beroep kan worden ingesteld tegen het besluit van het centraal stembureau inzake de geldigheid van de kandidatenlijsten en kandidaatstellingen voor de verkiezingen van de student-leden voor respectievelijk de universiteitsraad en de faculteitsraden loopt nog tot en met dinsdag 17 april. Indien binnen deze periode geen beroep is ingesteld, zal het centraal stembureau op vrijdag 20 april -voor wat betreft de universiteitsraad een verzamellijst vaststellen van alle kandidatenlijsten en aan iedere lijst een nummer toekennen door middel van loting; -voor wat betreft de faculteitsraden verzamelformulieren vaststellen en de plaats van de kandidaten op de stembiljetten door loting bepalen. Het centraal stembureau, BG 3.04 tst. 4511, bgg 2133.

COLOFON

onafhankelijk weekblad

voor personeel en studenten van de tu-eindhoven.

verschijnt elke vrijdag, in de vakanties onregelmatig.

redactie: jan ummels (hoofdredactie), walter van hulst (eindredactie), rob weijs (eindredactie), arjan struik, pascal smeets.

vormgeving en lay-out: piet de koning, cliff hasham.

zetswerk: albert nelissen.

fotografie: bert tempelaars, joop dassen, hans van der burgt, toon prüst.

druk en brokering: drukkerij en binderij van de stafgroep reproductie en fotografie (ctd).

advertenties: van der meulen promotions, fivel 27, postbus 413, 9200 AK drachten, tel. (05120) 20936, fax: (05120) 17415

redactie-adres: tue, hg 0.40 postbus 513, 5600 MB eindhoven, tel. (040) 472961/hoofdredactie hg 1.21, tel. (040) 474441.

kopij: dient (getypt) een week voor de verschijningsdatum (vrijdags 15.00 uur) in het bezit van de redactie te zijn.

copyright: voor overneming van (delen van) gesigioneerde artikelen gelieve men contact op te nemen met de redactie. in andere gevallen dient met te vermelden: overgenomen uit cursor, weekblad van tu-eindhoven.

hop: cursor is aangesloten bij het hoger onderwijs persbureau (hop), een samenwerkingsverband van nederlandse universiteitsbladen.

technische Universiteit **tu** Eindhoven

IN MEMORIAM

Nick van Dijk

Na twee jaar leven in hoop en vrees, in verzet en bezinning, is Niek van Dijk op zaterdag 7 april overleden. Van de 54 jaar die hem gegund waren heeft hij er dertig in ons midden op de TUE geleefd en gewerkt in de oorspronkelijke sectie WP, later opgegaan in de vakgroep WOC van de faculteit Werktuigbouwkunde. Niek was een geboren constructeur met uniek talent; in zijn vak een van de grootsten. Wie in technische problemen voor strategische keuzen stond, vond in hem een altijd aanspreekbare adviseur en ombudsman. Wat er op onze TU staat aan zelf ontworpen 'tuig dat werkt', is voor een groot deel van zijn hand of in overleg met hem ontworpen en draagt zijn signatuur. Vanaf zijn ziekbed werkte hij nog aan de

voltooiing van het statief voor het nieuwste satelliet-volgsysteem van faculteit E en dacht hij mee over het afstudeerproject van zijn zoon: de 'ideale' auto die de apotheose moest worden van zijn niet-aflatende innoverende activiteit in automobiellontwikkeling.

Ook als mens, collega en vriend was hij 'ongewoon': met zijn gedachten van de hak op de tak springend, in contacten direct, eerlijk en warm. Begaafd, ook in taalgebruik en kunstzin; daarom ook lid van de kunstcommissie van de TUE. Onze TUE verliest een uitzonderlijke medewerker (UD), die de rol van creativiteit in het construeren uitstraalde naar studenten en docenten.

Heel velen verliezen in hem ook een boeiende metgezel en trouwe en meelevende vriend.

Wij wensen zijn vrouw, dochter en zoon die hem in deze moeilijke tijd zo nabij waren, de kracht toe om de wegen te vinden naar een toekomst zonder hem.

Wim van der Hoek

Dinsdag 17 april
 Heldere juliennesoep
 Gebakken vis met paprika en uien
 Apart tomatenbraadsaus of
 Zuur varkensvlees
 Aardappelpuree of gebakken aardappels
 Doperwten of spinazie à la crème
 Komkommersalade
 Fruit of caramelvla of vanillevla met slag.

Vegetarisch
 Gebonden wortel-preisoep
 Witte bonen in een tomatenpaprikasaus
 Zilvervliesrijst
 Broccoliartaart
 Komkommersalade
 Fruit of caramelvla of vanillevla met slag.

Woensdag 18 april
 Gebonden tomatensoep
 Bamiegoreng, gebakken ei,
 2 pittige balletjes in babi pangangsaus,
 kroepoek, atjar of Tartaartje, braadsaus,
 gekookte aardappels
 Witlof à la crème
 Appelmoes
 Fruit, yoghurt met fruit of chocoladevla

Vegetarisch
 Heldere bloemkoolsoep
 Gemengde spaghetti
 Ratatouille
 Vegetarische burger
 Tomatensaus
 Appelmoes
 Fruit, yoghurt met fruit of chocoladevla.

Donderdag 19 april
 Heldere groentesoep
 Gepaneerde varkensoester of een kippebout
 Apart remouladesaus
 Worteltjes of sperziebonen
 Frites of gekookte aardappels
 Gemengde sla
 Fruit of moccavla met slag of roomvla.

Vegetarisch
 Gebonden groentesoep
 Roerei met groentes
 Champignonroosaus
 Gemengde sla
 Fruit of moccavla met slag of roomvla.

Vrijdag 20 april
 Peulvruchtensoep of pastetijtje met
 rundvlees-champignonragout
 Runderlapje of een blinde vink
 Apart braadsaus
 Rode kool of tuinboontjes
 Gekookte aardappels
 Rabarber
 Fruit, chocoladevla of kwark met sinaasappel.

AANGEBODEN

10Mhz XT, 640K Ram, 32Mb harddisk,
 Multi-I/O Multi-format, controller + 1x360K
 drive, 192 watt voeding, geen monitor. Tel.
 114457, 18.00 - 19.00 uur (Peter Lemmens).

Citroën Visa II Super 1982 i.z.g.st. f. 2.800,-
 Incl. 835660.

Synthesizer Roland Juno 60 + flightcase +
 sequencer Roland Jsq60 (+ Boss adapter)
 f. 1.100,-. Tel. 421293 na 18.00 uur (Peter).

Philips NMS 9115 met 768 Kb ram, 3,5"
 drive + 20 Mb harddisk, Philips monitor Pro
 7BM723, 15 Mb software. 8mnd. oud.
 Hfl. 2200,-. Tel. 415939.

Fiets, i.g.s.v. Huize 'De Aanlegsteiger'. Tel.
 516653 (Roel).

Versterker Technics SU-255, 2x40 W, i.pr.st.
 f. 250,- losse ruit achterklep Renault 18TS-
 station f. 25,-. Tel. 445224 (Gerco).

3-Zitsbank, 2 draaifauteuils, salontafel,
 miniset, bloemenbak, 2 stevige tafeltjes:
 samen f. 150,-. Ist. 4478/4498, tot 19.00 uur;
 tel. 440139.

Prima laser XT/2 Turbo computer: 30Mb
 hardisk, 3,5" en 5¼" diskdrive, 640 Kb intern
 geheugen, AT-toetsenbord, CGA-kleuren-
 monitor in nieuwstaat! incl. software. prijs
 f. 3.000,-. Tel. 04970- 14491 (na 18.00 uur).

Mistral Kailva surfplank compleet i.z.g.st. incl.
 surfas, 3 zeilen en 2 gieken. Vraagprijs
 f. 750,-. Tel. 124791.

CD-theek, verhuur van CD's meer dan 1700
 titels, waarvan 90% direct beschikbaar. Pr.
 Hendrikstr. 103. Tel. 451337.

Elek. gitaar, merk: Ibanez-Roadstar II series
 f. 300,-. Bel tussen 18.00 - 21.00 uur tel.
 453673 (Gerard).

Opel Kadet i.g.st. bouwjaar '77 APK-jan. '90,
 vraagprijs f. 900,-. Tel. 419405 (Robert).

Aangeboden: (kogel)baan: uw carrière zal
 een hoge vlucht nemen. Te bevragen bij de
 diktator van Nargilèh.

Antieke televisie (1952) met fraaie houten kast
 incl. converter vr.pr. f. 350,-. Tel. 115447.

Philips dubbel cassettedeck i.z.g.st. modern
 zwart f. 225,-. Tel. 810059.

Erin, Eruit!? Wij verhuizen je in een wip.
 Vervoer en mankracht voor 50 gld. binnen
 regio Eindhoven. Daarbuiten in overleg. Tel.
 438325 (Gert, Nard).

Drie maanden USA. 9 weken werken in
 zomerkamp + 1 tot 6 weken vrij rondreizen.
 Incl. retourvlucht, visum, verzekering,
 zakgeld (\$150 - \$450). Kosten fl. 400,-. Eisen:
 18 - 35 jaar, Engels spreken. Beschikbaar juni
 t/m augustus/september.
 Info.: t.a. Camp America, tel.: (04780) 88074

EMCO-REX2000 houtbewerkingsmachine.
 Vlak-vandikte, zaag, frees en langgatboor.
 Vraagprijs f. 3.250,-. Tel. 04243 - 2435 of tst.
 3389 (P. Klessens).

Unieke 8-daagse Kunstreis Barcelona, 19 - 26
 mei. f. 545,- incl. busreis, hotel, excursies.
 Incl. Stichting Kunstzinnige Vorming Bostel, tel.
 04116 - 75968/72461.

Harddisk 40 Mb, 28ms, incl. XT-controller,
 merk Seagate, prijs f. 750,-. Ist. 2781 of 04977 -
 1581.

In april in de aanbieding bij het Reduktieburo:
 C.D Shinead o'Connor f. 26,90
 100 ASA kleurenfilm, 36 f. 6,75
 10 TDK SA90 f. 39,00
 A3 ontwerpblok f. 1,50
 103½" diskettes f. 19,00.

Renault 5 TL, bj. '80, APK tot 7 - '90. Motor
 100 %, carr. redelijk, prijs f.500,-. Tel.
 118820, b.g.g. 04120 - 33647.

Basisplaats in Totelos 1 voor briljante
 zaalvoetballer om in de eerste klasse KNVB
 zijn talenten tentoon te stellen. Tel. 514654
 (Michiel).

2CV DeLuxe Alias witte eend. Bouwjaar
 1984, vraagprijs f. 2.750,-. Tel. 04939 - 506

GEVRAAGD

Voor PET 2001 (8K), documentatie over
 memorymap/hardware/software. Bel: 126232
 (Sjors) na 20.00 uur of Tongelresestr. 40.

Sportieve dames. Zin in deelname aan het
 Internationale Prof. v. Lint veldvoetbal
 toernooi van Pusphair op 26 en 27 mei?
 Informatie: tel. 454576 (Lionel Wenekes).

Heb je een goede stofzuiger over? Tegen 3
 grote 'vlaaien'. Bel 449973 (John).

2e-hands lichtgewicht trekkerstent voor
 twee personen. Tel. 111757 (Jan-Willem).

Gevraagd: tekentafel en goede herenfiets
 met handremmen. Tel. 435350.

Wie heeft voor mij WORD for Windows? Tel.
 085 - 611284.

Leerling - menselijke - kanonskogel; de onze
 is weggelopen. Te bevragen bij de diktator
 van Nargilèh.

Sloopauto's en idem piano's voor
 studentenfeest. Tel. 434194.

Slimme studenten op zoek naar voordeel,
 HIFI, foto-waren, Shinead voor f. 26,90 of de
 dikke van Dale. De keuze is aan jullie. Het
 Reduktieburo.

Oergezellige, gemotiveerde balvirtuoso om
 Totelos 1 te versterken. Acht jij jezelf goed
 genoeg? Train eens mee op woensdagavond
 van 21.30 tot 23.00 uur.

KAMERS

Student (20) zoekt voor de maanden mei +
 juni een kamer in Eindhoven, (max f. 300,-) tel.
 460591.

W-student zoekt kamer in studentenhuis,
 max. f. 300,-. Bel: 117340 (Erik).

Rocha Piocha zoekt student(e) voor 4-mans
 studentenhuis te Woensel per 1 mei. kamer
 3 x 4 f. 240,- incl. Tel. 423463.

Student zoekt grote kamer of eenheidswoning
 tot f. 400,- incl. Tel. 518878 (Patrick).

Kamer (f. 300,- incl.) aangeboden aan
 stagiaire of afstudeerder voor maximaal 6
 maanden, ingaande juni 1990. Informatie, tel.
 428238 (na 18.00 uur).

Beeld. Kunstenares (25) met tijdelijke baan
 aan TUE zoekt tot en met oktober ruime
 comfortabele woonruimte. f. 100,- beloning.
 Overdag tst. 2709 's avonds tel. 124456.

ANDERS

Heeft iemand interne post ontvangen, die
 voor van Lankveld (W-hoog - 1.138) bestemd
 was? Graag doorsturen.

Wie heeft donderdag 29 maart uit de AOR mijn
 licht blauwe spijkerjack (merk: Chipie)
 meegenomen? Bellen naar 513654 (Willijan).

De mummies waren nog niet uitgeslapen, het
 is nog maar 14 nachties gapen. Dan zijn ze
 weer fit voor een kamelerit.

Het ESHBF verzorgt op 3 mei een uitzending
 van Vara's Vuurwerk. Wil je mee, geef je op bij
 het bestuur. Er zullen 4 leden uitgeloot
 worden.

CD-theek, verhuur van CD's. Elke maand ±
 100 nieuwe titels, nieuwe releases binnen een
 week in de verhuur. Pr. Hendrik str. 103,
 tel. 451337.

Werkzaam op het TUE-terrein? Bijv. PTHN,
 IPO, Cemsto, van Hecke, NWO: de
 personeelsvereniging is er ook voor U!
 Informeer bij Greetje Pieksma, tst. 2280.

Halve gare zoekt andere helft. Te bevragen bij
 de diktator van Nargilèh.

Punk, blues, rock, jazz, of klassiek speel je in
 een bandje, trioetje of groter orkest, bel dan
 Cursor tst. 3815 (HG. 0.40) De cultuurreactie
 wil beginnen met een serie over
 aktievelingen onder de TUE-bevolking.

Galante prins heeft muiltje gevonden.
 Welke Assepoester past dit schoentje?
 Schrijf naar: Internationaal
 studentenkontaktburo 'Perfect Friends'
 Postbus 1389, 5602 BJ Eindhoven.

Altijd al barkeeper willen worden? Grijp dan
 nu je kans en meld je aan bij de AOR! Tel.
 443808 (Freek of Bart).

Schuil er in jou een creatieve geest, of is het
 één en al techniek wat de klok slaat? kunst
 liefhebbers: neem contact op met de
 cultuurreactie van Cursor: tst. 3815 (HG.
 040) i.v.m. nieuwe serie.

Al eens Italië gezien in één avond? Houdt 11
 mei vrij!!!

Tien! Tien! Tien!
 Nee....
 Elf mei!!!!
 Happening Scores Again.

Winkels open tot half 7? ja? nee? een
 lachertje!
 Wij zijn al jaren tot half 7 open.
 Sinds kort zelfs de hele middag. Het
 Reduktieburo.

Ben jij die keeper met die superreflexen,
 met superuitstraling en inzicht, kom eens bij
 Totelos keepen. Informatie, tel. 514654
 (Michiel).

CURSIEFJES

Cursor kan geen
 enkele
 AANSPRAKELIJK-
 HEID aanvaarden
 voor schade van
 welke aard dan
 ook ontstaan door
 het niet, niet tijdig
 of onjuist plaatsen
 van advertenties

Een rubriek voor studen-
 ten en medewerkers van
 de TUE. Niet voor com-
 merciële doeleinden,
 zaken boven
 f 15.000 worden gewa-
 gerd. De redactie beslist
 over plaatsing en definitie-
 tieve tekst. Cursiefjes
 kosten per stuk f 2,50
 met een maximum van
 25 woorden. Opgaven
 alleen mogelijk schrift-
 lijk bij de redactie.

Bekijk 't maar

Onder redactie van Arjan Struik

Logistiek probleem (1)

Gegeven: een nieuw keuzevak, met de klinkende naam Internationale industriële distributielogistiek (bedrijfskunde dus). Meteen populair. Allicht, logistiek is een *hot item*, en de toevoeging *industriëel* werkt als stront op vliegen. Vorig lentetrimester startte dit vak. Laat binnenkomen betekende zitten op de trap, of helemaal geen zitplaats. Maar de echte problemen begonnen pas na de collegereeks. Uit een enquête bleek dat de studenten meer diepgang verwachten. Waar was die kennelijke oppervlakkigheid destijds aan te wijzen? De diepgang zelf of de lamien-digheid van de studenten? Over dit alles bleef het windstil tijdens het eerste college dit trimester. Prof. jhr. drs. Rien Ploos van Amstël constateerde hoogstens een enorme toeloop op zijn nog immer populaire college.

Logistiek probleem (2)

Het probleem. Enerzijds: meer diepgang betekent in Ploos van Amstels optiek een switch van hoor- naar werkcollege. Voor een *beperkt* aantal studenten. Anderzijds: de deelname-lijst was ver overtekend. (Bij bedrijfskunde is vooraf inschrijven voor een keuzevak verplicht. Zegt men.) Plan werkcollege dus al op voorhand van de baan? Welnee, zei de vakgroep. Het eerste college is druk. Erg druk zelfs. Ploos van Amstel legt uit dat er maar een beperkt aantal mensen mee kan doen. Studenten kwaad. Dus wie het eerst komt...? Kan dit zomaar? Ploos van Amstel is (als deeltijdprof) niet thuis in de regels hier. Studenten werden allengs pissiger (sissend, achterin: *'Ik heb god-verdomme toch een collegekaart!'*). Ploos van Amstel zou zich nogmaals met zijn vakgroepvoorzitter verstaan. Het resultaat van deze tête-à-tête hangt intussen op bdk's publikator. Lees mee: *Nader beraad van Juridische Zaken heeft tot het advies geleid alle studenten toe te laten tot colleges, in het bijzonder internationale industriële distributielogistiek. De vakgroep ORS volgt het advies gaarne en nodigt de betreffende studenten uit deel te nemen aan dit college.* Resteert de vraag waarom deze vakgroepvoorzitter, nota bene ook nog de voorzitter van de bestuurscommissie Onderwijs (dé onderwijspraatpaal van het CvB) Juridische Zaken nodig heeft voor de vraag wanneer studenten (keuze)colleges mogen volgen.

Euro-nijd

Ze willen geen Euro-yups genoemd worden. En dat ze elkaar het licht niet in de ogen gunnen is ook overduidelijk. Maar uit al die ingezonden brieven van SIB en AEGEE enkele weken geleden bleek toch wel dat ze in geen geval voor elkaar onder willen doen. Wat blijkt nu. Dat onderlinge gekibbel is volstrekt niet alleen maar des Eindhovens. Ook in Twente is de PR-com-

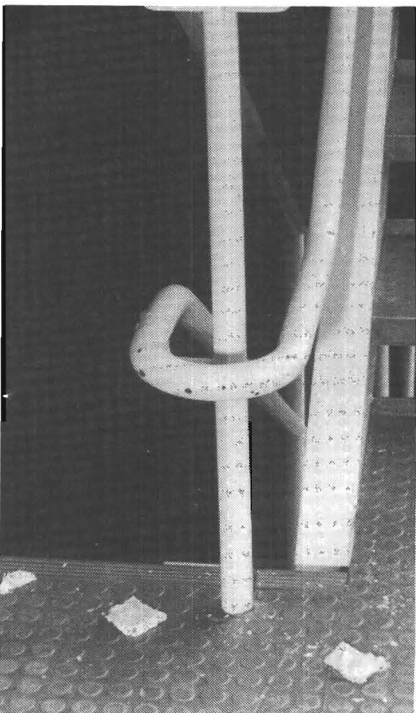
missie van AEGEE Enschede in de pen geklommen. Ook daar was de medewerker van het universiteitsblad de zondebok. En ook daar kwam het er op neer dat de journalist in kwestie 'die anderen', in dit geval dus SIB, een te grote pluim op de hoed stak. Kinnesinne noemen wij dit in degelijk Nederlands.

Sterk staaltje

De sterke staaltjes zijn niet van de lucht, als het gaat om het pikken van andermans spullen. Dat kan Jos van Reijen van het Transferbureau in het hoofgebouw bevestigen. Door verbouwingswerkzaamheden, moest hij zijn forse aquarium een paar dagen op de 'afgeschermd' gang zetten. Dat ging het twee dagen goed. Toen bleek de toch wel prijzige luchtpomp uit het aquarium verdwenen. Gejat! De anders zo gelijkmoedige Van Reijen ontplofte bijna van woede. *'In wat voor diefstalige wereld leven we toch. Als ik de dief in handen krijg, is hij nog niet klaar,'* foeterde hij terecht. Je zou haast zeggen, wat een dievenbende is het hier toch. Niets is meer veilig voor langvinger!

Tompouce expositie

Abstracte kunst doet je wat of het doet je niets. Stel je voor dat een onvermoed abstract kunstenaar zich aangesproken voelde door de taartdesign wedstrijd. Maar de gewone slag-roomrosjes en het chocoladeraspel hadden voor de Karel Appel van de deegwaren te weinig zeggingskracht. Oerkrachten en diepe emoties wilde de art-bakker kwijt. Het resultaat van zijn banket-design was vorige week op een expositie in het noordelijke trappenhuis van het hoofgebouw te bewonderen. Kunstkeners zijn het nog niet helemaal eens over de stijl.

Wetenschappelijke honger

'Studeren is meer dan het stillen van wetenschappelijke honger. Samen eten is de olie van de vriendschap en daarom is het belangrijk dat een eerstejaars student, die nieuw in de stad komt, leert een maaltijd te bereiden.' Kernachtig drukt drs. W.H. van Borssum Buismann in De Gelderlander de diepere beweegredenen uit achter de jongste voorlichtingsactiviteit van de Katholieke Universiteit Nijmegen. Als hoofd van de restauratieve dienst van de KUN heeft hij zijn chef-kok erop uit gestuurd. Niet om reclame te maken voor de hap in de mensa of de kantines, maar om kookles te geven aan potentiële eerstejaars. Zes VWO'ers, nog maagdelijk als het om potten en pannen gaat, toverden onder zijn leiding een complete maaltijd tevoorschijn: kipcocktail vooraf, linzensoep, rauwkostsalade, preitaart en een kwarksoufflé toe. De 'proefles' is een opwarmertje voor een kookcursus, die medewerkers van Van Borssum Buismann vanaf volgend jaar gaan geven aan eerstejaars studenten.

Al die leerlingen, die voor het eerst van moeders pappot weggerukt worden, moeten toch hun eigen potje leren koken, vindt de universiteit. Vandaar ook dat achtduizend VWO'ers in Gelderland, Brabant en Limburg vooruitlopend op het nieuwe 'keuzevak' gratis het 'Nijmeegs studenten eetboekje' in de bus kregen. Een tweede uitgave in een reeks van vier. Na het 'studenten Spoorboekje' en het kookboekje zijn nog in de maak een deeltje over wonen op kamers en eentje over sport in Nijmegen. Er wordt gefluisterd dat een vijfde deeltje over sex niet kon in verband met de K. Het Nijmeegs studentenleven blijft dus beperkt tot: met de trein mee, voetballen, eten en slapen.

Wetenschappelijke dorst

Wat hebben ze daar in Tilburg toch met alcohol. Enkele jaren geleden deden KUB-studenten aan 'participerend onderzoek' door maandenlang de horeca-etablisementen af te struinen. Dit om een studie te maken van de sociale functie van de kroeg. 'Voor velen hun enige echte huiskamer,' luidde de schokkende conclusie, waar zelfs Van Kooten en De Bie's grote vriend Dirk van op zou kijken. Onlangs deed de KUB de wetenschappelijke wereld opnieuw op haar grondvesten trillen met opzienbarende resultaten en conclusies van doorwrocht onderzoek rond alcohol. Uit een in Tilburg gepresenteerd onderzoek van een Israelische psycholoog leidden KUB-onderzoekers af, dat het spreken van een vreemde taal veel gemakkelijker gaat als je een pilsje, een borreltje of een pilletje valium genuttigd hebt. Komt het toch nog goed met dat Engels van onze studenten. De KUB heeft dat goed gezien, veel eerder dan de andere universiteiten. Geen wonder dat ze in haar wervingscampagne de kroeg, het terras en de student die een glaasje nuttigt zo nadrukkelijk in beeld brengt. Begrijpen we eindelijk die slogan 'het is hard studeren in Tilburg'.

